

ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА УРЕДА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА У ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ ЗА 2020. ГОДИНУ

Сарајево, март 2021. године

САДРЖАЈ

РИЈЕЧ ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
1.1. О УРЕДУ ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА У ФБИХ.....	5
1.2. РАД ЗА ВРИЈЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ ЦОВИД-19	6
1.3. ОДНОСИ С ПАРЛАМЕНТАРНОМ КОМИСИЈОМ ОДГОВОРНОМ ЗА РЕВИЗИЈУ	7
1.4. ПУБЛИКАЦИЈЕ УРЕДА ЗА РЕВИЗИЈУ	8
2. ФИНАНСИЈСКА РЕВИЗИЈА	9
2.1. ОБАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ РЕВИЗИЈА ЗА 2019. ГОДИНУ.....	11
2.1.1. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ.....	17
2.1.2. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА КАНТОНА, ГРАДОВА И ОПШТИНА.....	20
2.1.3. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ЗАВОДА, ФОНДОВА И АГЕНЦИЈА.....	22
2.1.4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА	25
2.2. ОБАВЉАЊЕ ПРЕТХОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ РЕВИЗИЈА ЗА 2020. ГОДИНУ	27
3. РЕВИЗИЈА УЧИНКА	32
3.1. ОБАВЉАЊЕ РЕВИЗИЈЕ УЧИНКА У 2020. ГОДИНИ	33
3.1.1. РЕВИЗИЈЕ УЧИНКА – НОВЕ ТЕМЕ	33
3.1.2. РЕВИЗИЈА УЧИНКА – ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА.....	35
3.2. СПРОВОЂЕЊЕ НОВИХ ПРЕДСТУДИЈА.....	36
4. РАЗВОЈ, МЕТОДОЛОГИЈА И УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ.....	36
5. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ.....	37
5.1. ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО	37
5.2. ЉУДСКИ РЕСУРСИ, ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ.....	40
5.3. ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.....	41
6. САРАДЊА И КОМУНИКАЦИЈЕ	42
6.1. СТРАТЕШКЕ АКТИВНОСТИ	44
7. КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР ВРХОВНИХ ИНСТИТУЦИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ	47

РИЈЕЧ ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Када је Уред објавио План и програм рада за 2020. годину, није се могло наслутити шта ће нас дочекати у наредних неколико мјесеци. План је био амбициозан, од рекордних 90 финансијских ревизија, од којих се 38 обављало први пут, до организовања семинара Европске организације регионалних ревизорских институција у Сарајеву и обиљежавања 20. година рада Уреда. По свему судећи, 2020. је требала бити година са бројним активностима, које су за циљ имале јачање улоге ове врховне ревизорске институције.

Уважавајући отежане услове рада који су нас пратили од марта па све до краја године, настојали смо остати примјер узорне институције. Прилагођавањем субјектима ревизије, тимским радом и преданости резултатима извршили смо 89 финансијских ревизија за 2019. годину и пет ревизија учинка.

Све извјештаје доставили смо субјектима за ревизију и објавили на интернет-страници, и путем саопштења правовремено упознали јавност о резултатима ревизије. Извјештаје о ревизији у којима су утврђена значајна кршења закона послали смо надлежним институцијама и органима за спровођење закона.

У другој половини године именована је Парламентарна комисија одговорна за ревизију, што је посебно значајно за рад Уреда. Вјерујем да ће након одржаних расправа са субјектима ревизије и грађани осјетити помаке у јавној одговорности. Уред за ревизију ће свакако бити отворен за сарадњу како би се осигурао парламентарни надзор и имплементација препорука, што је значајно за даљњи рад и резултате ревизије.

У четвртом кварталу донесен је план ревизије за 2020/2021. годину, којим је предвиђено обављање 102 финансијске ревизије и пет ревизија учинка. Посебну пажњу дали смо субјектима који су управљали значајним средствима и програмима за ублажавање негативних посљедица изазваних пандемијом ЦОВИД-19.

Без обзира на ситуацију изазвану пандемијом, захваљујући посвећености сваког запосленика и запосленице, као и сарадњи са институцијама, Уред за ревизију наставио је радити и остваривати добре резултате, што је и медијски било јако добро пропраћено.

Уред за ревизију, као независни врховни ревизорски ауторитет Федерације Босне и Херцеговине, својим стручним, континуираним заједничким радом и новитетима демонстрирао је релевантност и испунио своју улогу.

Џевад Некић, генерални ревизор

1. УВОД

На основу члана 6. став (2) Закона о ревизији институција у Федерацији Босне и Херцеговине¹ и члана 51. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Уреда за ревизију институција у Федерацији Босне и Херцеговине² доноси се **Извјештај о активностима Уреда за ревизију институција у Федерацији БиХ за 2020. годину**³.

Годишњи извјештај садржи информације о пословању и финансијски извјештај Уреда за ревизију институција у Федерацији БиХ⁴ за 2020. годину. Доставља се Парламентарној комисији одговорној за ревизију и објављује на интернет-страници www.врифбих.ба.

¹ „Службене новине Федерације БиХ“, бр. 22/06. У даљњем тексту: Закон о ревизији

² Број: 09-02-1213/16 од 30. 9. 2016. године и број: 12-02-1213-7-ПУО/16 од 15. 10. 2019. године

³ У даљњем тексту: Годишњи извјештај

⁴ У даљњем тексту: Уред за ревизију

1.1. О УРЕДУ ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА У ФБИХ

Уред за ревизију је врховна ревизорска институција у Федерацији БиХ. Значајна питања за његов рад, као што су главне функције, руковођење, надлежности и овлашћења, осигурање квалитета рада, извјештавање и финансирање, уређена су Законом о ревизији.

Независан је у спровођењу својих дужности и надлежности и не подлијеже управљању или контроли било које друге особе или институције.

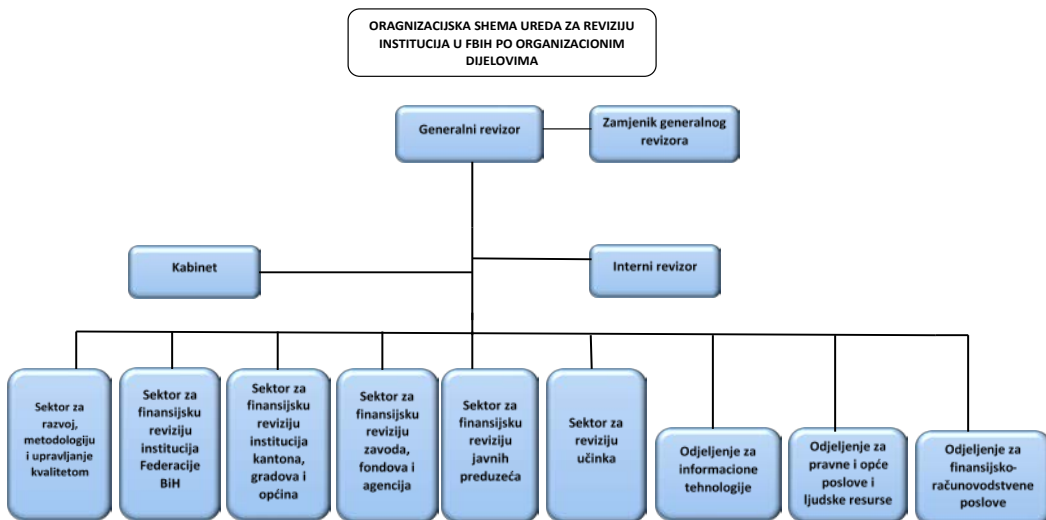
Генерални ревизор руководи Уредом за ревизију и одговоран је за дужности и овлашћења дата Уреду. Има замјеника који му помаже у обављању дужности. Са 31. 12. 2020. године, поред генералног ревизора и замјеника, у Уреду за ревизију биле су запослене 72 особе (43 финансијска ревизора, 10 ревизора учинка и два ИТ ревизора).

Уред за ревизију надлежан је за финансијске ревизије, ревизије учинка и друге специфичне ревизије институција у Федерацији БиХ. Према успостављеном Регистру субјеката, надлежност обухвата преко 2.000 субјеката у Федерацији БиХ. Сваке године спроводи се финансијска ревизија Парламента ФБиХ, Предсједника ФБиХ, Владе ФБиХ и њених министарстава.

Приликом обављања ревизија примјењују се ИНТОСАИ стандарди врховних ревизорских институција⁵ и ревизорски стандарди Међународне федерације рачуновођа (ИФАЦ).

Сједиште Уреда је у Сарајеву, а подручни уреди налазе се у Мостару, Тузли и Бихаћу.

Како би Уред за ревизију испунио свој циљ и задатке, успостављена је организациона шема како сlijеди:

⁵ ИНТОСАИ: Међународна организација врховних ревизорских институција

Активности Уреда за ревизију, односно појединачних организационих јединица, реализују се на основу годишњег плана и програма рада и годишњег плана ревизије. Генерални ревизор сваке године, након консултација са замјеником генералног ревизора, доноси годишњи план ревизије Уреда за ревизију за наредну годину, узимајући у обзир захтјеве прописане Законом⁶.

1.2. РАД ЗА ВРИЈЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ ЦОВИД-19

Рад током 2020. године био је значајно отежан усљед настале пандемије ЦОВИД-19.

Одмах по проглашењу стања несреће на подручју ФБиХ од 16. 3. 2020. године, Уред за ревизију је, с циљем спречавања штетних посљедица по здравље својих запосленика, као и запосленика субјеката за ревизију и других, а у складу с низом препорука Владе ФБиХ за послодавце и раднике, омогућио скраћено радно вријеме и рад од куће, уз одговарајућа софтверска рјешења и коришћење годишњег одмора из 2019. године и 2020. године.

Уред је наставио радити прилагођавајући се новонасталим околностима и водећи рачуна о планираним активностима. Учињени су максимални напори да се прилагоди субјектима ревизије, да се на њих не ставља додатни терет током пандемије.

С обзиром на то да је био ограничен теренски рад, прикупљање документације и комуникација ревизорских тимова, руководилаца и субјеката ревизије одвијала се путем електронске поште и аудио/видеокомуникацијских канала. Нацрти извјештаја за 2019. годину такођер су достављени субјектима ревизије путем електронске поште.

План ревизије за 2019/2020. успјешно је реализован и сви извјештаји послати су у року, што је у највећем дијелу постигнуто захваљујући преданости и тимском раду свих запосленика.

Уред за ревизију такођер је објавио препоруке органима и институцијама које доносе одлуке и управљају јавним средствима, јер вријеме пандемије носи са собом веће ризике за недостатке у интерним контролама и за корупцију.

Ситуација са пандемијом није се побољшала ни до краја 2020, када су започете ревизије за 2020. годину. Упркос томе, све претходне ревизије обављене су до краја јануара 2021. године, на терену и/или електронским путем, водећи рачуна о епидемиолошкој ситуацији.

Посебно је важно указати на чињеницу да се Планом ревизије за 2020/2021. годину фокусирао на субјекте који су управљали значајним програмима и средствима намијењеним ублажавању посљедица изазваних пандемијом, те је крајем године започета предстудија ревизије учинка на тему „Ефикасност планирања и реализације мјера за ублажавање економских посљедица пандемије ЦОВИД-19“. Овим Уред настоји показати своју континуирану релевантност бавећи се актуелним темама и ризицима насталим у окружењу, у складу са ИНТОСАИ-јем П-12 – Вриједности и користи ВРИ.

---

⁶ Члан 12. Закона о ревизији

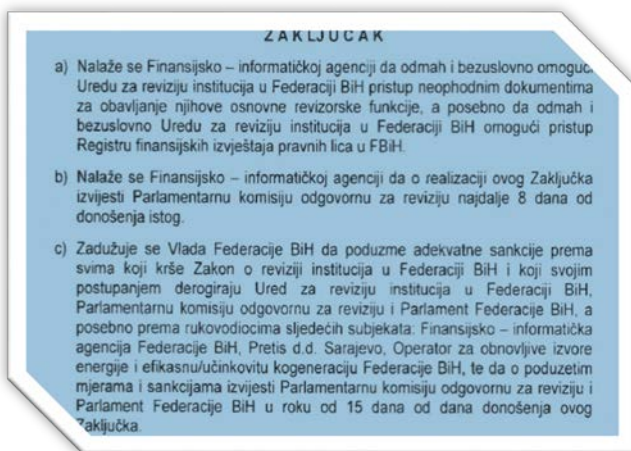
1.3. ОДНОСИ С ПАРЛАМЕНТАРНОМ КОМИСИЈОМ ОДГОВОРНОМ ЗА РЕВИЗИЈУ

Парламентарна комисија одговорна за ревизију⁷ је заједничко радно тијело оба дома Парламента ФБиХ.

Након формирања Комисије у јулу 2020. године⁸, прва сједница одржана је 10. 9. 2020. године, а након ње одржано је још пет сједница у 2020. години. Како Комисија није била именована дужи период, на сједницама су разматрани бројни извјештаји о финансијској ревизији из 2017, 2018. и 2019. године. Извјештаји ревизије учинка још увијек нису били предметом разматрања Комисије, иако се Уред у протеклом периоду бавио актуелним темама, попут загађености зрака, планирања Буџета ФБиХ и слично.

Поред оних о финансијској ревизији, на сједницама су разматрани и други извјештаји Уреда: Извјештај о активностима за 2019. годину, Документ оквирног буџета 2021–2023, Нацрт буџета за 2021. годину, као и информације о недостављању документације и недозвољавању Уреду да обави ревизију⁹.

Значајан за Уред и његову независност је *Закључак Комисије да се у овим случајевима ради о непоштивању закона и процедура, због чега је наложено субјектима да доставе документацију и да омогуће Уреду обављање ревизије. Такођер је наложено и Влади ФБиХ да подузме адекватне санкције према свима који крше Закон о ревизији.*¹⁰

Овим Закључком Комисија је показала да је у потпуности спремна бранити независност ове институције. Закључак је усвојен на сједници Представничког дома Парламента ФБиХ у цијелости.¹¹

Након овога, Финансијско-информатичка агенција доставила је тражене податке, а ревизија наведена два субјекта уврштена је у План за 2020/2021. годину.

⁷ У даљњем тексту: Комисија

⁸ Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине је на 6. сједници, одржаној 29. 7. 2020. године, донио Одлуку о избору чланова у Парламентарну комисију одговорну за ревизију.

⁹ Субјекти који нису омогућили спровођење ревизија су: Оператор за обновљиве изворе енергије за 2018. годину, „Претис“ д.д. Вогошћа за 2019. годину и Финансијско-информатичка агенција, која није доставила податке из Регистра финансијских извјештаја за 2019. годину.

¹⁰ Закључак број: 04/1-02-1965/20-1 од 30. 11. 2020. године

¹¹ На 16. редовној сједници одржаној 8. 12. 2020. године

Представници Уреда за ревизију присуствовали су свим сједницама и дали свој допринос ради сарадње и постизања бољих ефеката ревизија, а представници цивилног друштва присуствовали су јавним саслушањима субјеката за ревизију.

Будући да је Комисија почетком 2021. године наставила одржавати сједнице на којима су разматрани ревизорски извјештаји и саслушани субјекти ревизије, Секретаријат Комисије у наредном периоду треба припремити Извјештај са закључцима о обављеним јавним саслушањима током 2020. и 2021. године, за извјештаје из 2017, 2018. и 2019. године, који ће бити достављен и једном и другом дому Парламента ФБиХ.

1.4. ПУБЛИКАЦИЈЕ УРЕДА ЗА РЕВИЗИЈУ

У складу с Планом, Уред за ревизију објавио је бројне публикације и друге акте на својој интернет-страници, сходно принципима проактивне транспарентности.

Преглед ревизорских извјештаја написаних у 2020. години објављен је у „Службеним новинама ФБиХ“, у складу са Законом о ревизији.

Према ранијој пракси, Извјештај о најважнијим налазима и препорукама послат је Парламенту ФБиХ (свим делегатима/заступницима) у виду публикације. Извјештај о активностима за 2019. годину и План и програм рада за 2021. годину достављен је Парламентарној комисији одговорној за ревизију такођер као публикација. Преглед дијела објављених публикација и аката дат је у дијаграму:

2. ФИНАНСИЈСКА РЕВИЗИЈА

Главни циљ Уреда за ревизију је осигуравање, спровођењем ревизије, независних мишљења о извршењу буџета и финансијским извјештајима, коришћењу ресурса и управљању државном имовином од Владе, буџетских институција у Федерацији Босне и Херцеговине и јавних институција у Федерацији Босне и Херцеговине, на који начин ће се допринијети поузданом извјештавању о коришћењу буџетских средстава, транспарентном и квалитетном управљању јавним приходима, трошковима и имовином у Федерацији Босне и Херцеговине (члан 3. Закона о ревизији).

Финансијска ревизија обухвата ревизију финансијских извјештаја, као и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са законима и прописима. Уред за ревизију приликом обављања ревизије, у складу са ревизорским стандардима, прегледа финансијске извјештаје и припадајуће рачуне институција код којих се врши ревизија, с циљем процјене да ли су финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли у потпуности резултате извршења буџета. Такођер се процјењује да ли руководиоци институција примјењују законе и прописе, да ли користе средства за одговарајуће намјене, оцјењује се финансијско управљање, функција интерне ревизије и системи интерних контрола.¹²

Ради транспарентнијег извјештавања дају се два мишљења: о поузданости финансијских извјештаја и о усклађености активности, финансијских трансакција и информација са законима и прописима.

Пошто годишњи извјештај обухвата спроведене активности у току једне календарске године, у дијаграму су хронолошки приказане активности финансијске ревизије у 2020. години:

¹² Чл. 13. став 1) и 2) Закона о ревизији

Финансијска ревизија обавља се у два дијела; први дио је претходна ревизија, која се врши на терену од октобра текуће године до јануара наредне године, док се коначна ревизија обавља након предаје финансијских извјештаја, а коначни рок утврђен је планом ревизије.

У претходној ревизији прати се примјена препорука из ранијих ревизија, врши се анализа мјера подузетих на основу тих препорука¹³, те друге активности у складу с методологијом. Након завршетка претходне ревизије, у складу с Међународним ревизорским стандардом 265¹⁴, важни недостаци у интерним контролама, откривени током ревизије, саопштавају се руководиоцу субјекта ревизије усмено или у форми Писма менаџменту.

У коначној ревизији обављају се завршни тестови и сачињава се нацрт извјештаја о финансијској ревизији. С циљем осигурања квалитета, стручни колегиј Уреда врши преглед и контролу свих нацрта и обављају се интерне расправе са ревизорима. О извјештајима се расправља по групама субјеката, односно по њиховој сродности, како би се осигурала конзистентност.

Финални нацрти извјештаја достављају се субјектима ревизије на очитовање¹⁵. Након очитовања, припрема се и доставља коначан извјештај о извршеној ревизији, те објављује на интернет-страницу, у складу са Законом о ревизији.

Парламентарна комисија одговорна за ревизију организује јавна саслушања ревидираних субјеката, на којима присуствују представници Уреда за ревизију. Циљ је да чланови Комисије саслушају разлоге за утврђене неправилности, **те да извијесте и дају закључке Парламенту ФБиХ, који може на основу налаза и препорука ревизије смањити буџет једне или више институција или подузети друге одговарајуће корективне мјере**¹⁶.

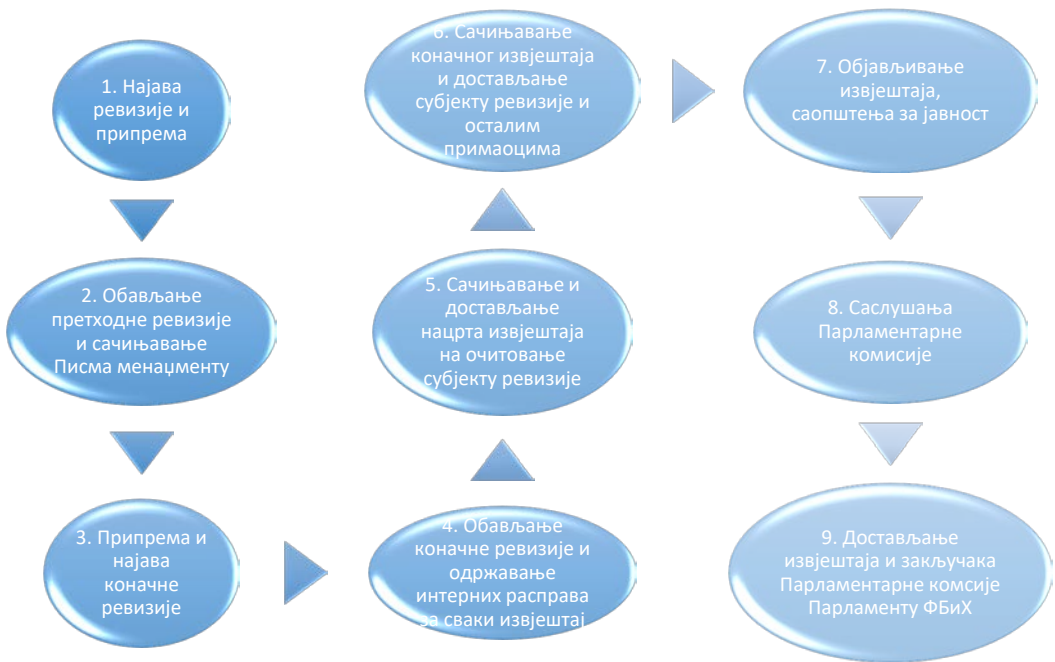
¹³ Чл. 13. став 3) Закона о ревизији

¹⁴ „Саопштавање недостатака у интерним контролама онима који су задужени за управљање и менаџменту“

¹⁵ Чл. 15. Закона о ревизији

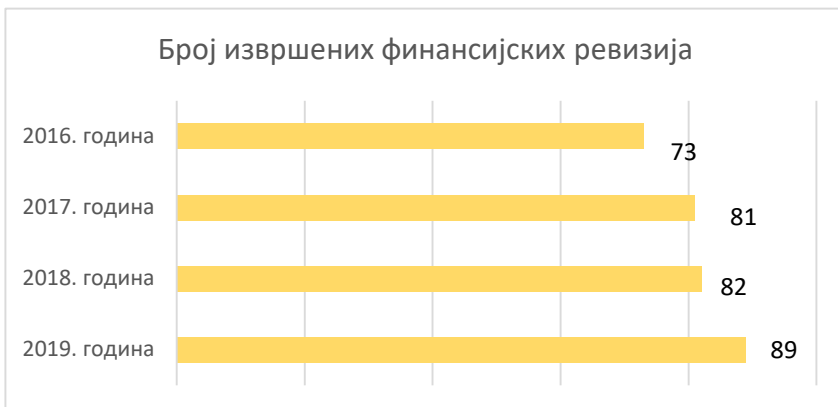
¹⁶ Чл. 16, тачка 4 Закона о ревизији

Дијаграм: Основни кораци у процесу ревизије

2.1. ОБАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ РЕВИЗИЈА ЗА 2019. ГОДИНУ

Као што је било предвиђено Планом, до 30. септембра 2020. године активности су биле усмјерене на спровођење ревизија. Сви извјештаји достављени су субјектима за ревизију и надлежним институцијама, те објављени на интернет-страници Уреда за ревизију и добро медијски пропраћени. Једанаест извјештаја код којих су утврђене значајне неправилности достављено је надлежним органима за спровођење закона.

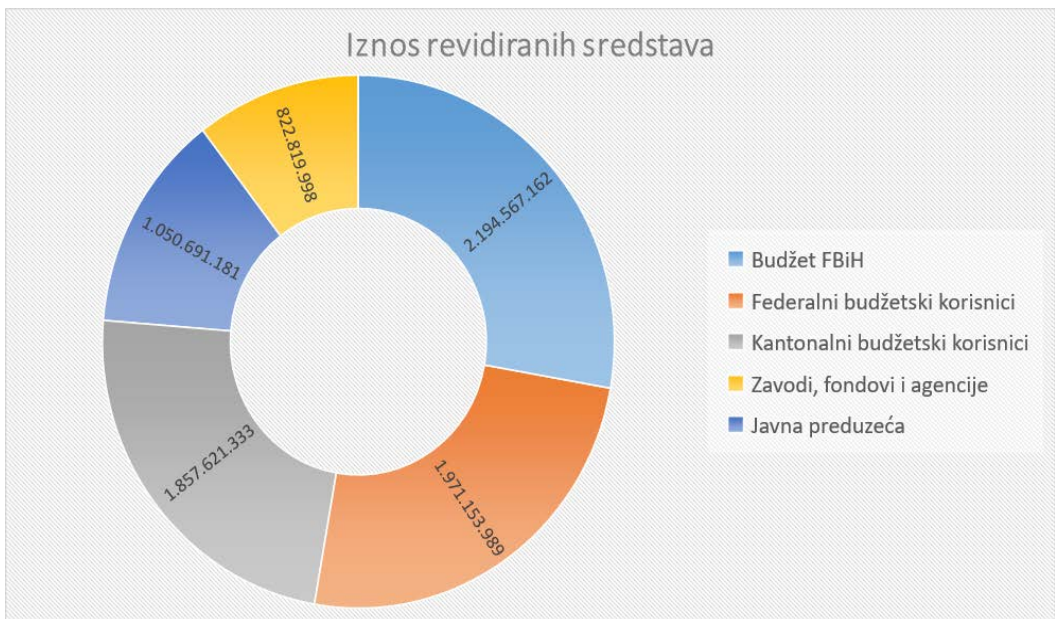

Послове финансијске ревизије обављала су четири сектора/организационе јединице¹⁷, које су организоване према врсти субјеката за ревизију, и ИТ ревизори из Одјељења за информационе технологије.

За 2019. годину извршена је ревизија Извјештаја о извршењу Буџета ФБиХ (2.194.567.162 КМ) и 88 субјеката:

- 19 обавезних ревизија,
- 4 корисника Буџета ФБиХ,
- 5 кантона, 12 институција кантона, 2 града и 5 општина,
- 10 завода, 1 агенција и 13 јавних установа,
- 17 предузећа у већинском државном власништву.

Ревизија 38 субјеката обављена је први пут, који су имали укупно извршење од **309.629.651 КМ**.

Планирана финансијска ревизија „Претиса“ д.д. Вогошћа обустављена је јер се нису створили услови за њено извршење, те је Уред за ревизију издао прекршајни налог субјекту и одговорној особи, у складу са Законом о ревизији.

Субјекти ревизије дужни су доставити одговор о подузетим радњама Уреду за ревизију у року од 60 дана од добивања коначног извјештаја, ради превазилажења слабости, нерегуларности и прекршаја идентификованих у ревизорском извјештају.¹⁸

¹⁷ Сектор за финансијску ревизију институција ФБиХ, Сектор за финансијску ревизију институција кантона, градова и општина, Сектор за финансијску ревизију завода, фондова и агенција и Сектор за финансијску ревизију јавних предузећа

¹⁸ Члан 16(3) Закона о ревизији

Само два субјекта ревизије, и то Херцеговачко-неретвански кантон и Влада Жупаније Западнохерцеговачке, нису доставила одговор о подузетим радњама након извршених ревизија за 2019. годину, што представља знатно побољшање у односу на претходну годину.

Сачињен је Ревизорски извјештај о најважнијим налазима и препорукама за 2019/2020. годину у складу с чланом 16(6) Закона о ревизији. У њему су презентирани основни подаци о свим спроведеним ревизијама за 2019/2020. годину, те главни налази и препоруке. Достављен је Парламенту ФБиХ и објављен на интернет-страници Уреда за ревизију, у складу са Законом о ревизији.

У табели је преглед датих мишљења за 2019. годину по групама субјеката.

Редни број	Групе субјеката ревизије	Укупно ревидирано	Дато мишљење								
			о финансијским извјештајима				о усклађености са законским прописима				
			Позитивно	С резервом	Негативно	Суздржано	Позитивно	С резервом	Негативно	Суздржано	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	Извјештај о извршењу Буџета ФБиХ за 2019. годину	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
2	Корисници буџета ФБиХ	23	17	6	0	0	5	18	0	0	
3	Кантони и кантонални буџетски корисници	17	5	10	1	1	1	16	0	0	
4	Градови и општине	7	0	7	0	0	0	6	1	0	
5	Заводи, фондови, агенције и јавне установе	24	9	13	2	0	2	21	1	0	
6	Предузећа у већинском државном власништву	17	4	8	5	0	3	12	2	0	
	Укупно	89	35	45	8	1	11	74	4	0	

У извјештајима је дата 1.521 препорука за 89 субјеката. Код 41 субјекта извршена је анализа и оцјена поступања по препорукама датим у извјештајима из претходних година. Код 10 субјеката није вршена оцјена поступања по препорукама с обзиром на то да је од претходне ревизије протекло десет и више година, а преосталих 38 субјеката ревидирано је први пут. У табели је преглед броја датих препорука за 2019. годину и преглед поступања по препорукама датим у ранијим ревизијама, за које је извршена оцјена поступања (укупно 786):

Редни број	Групе субјеката ревизије	Број датих препорука за 2019. годину	Поступање по препорукама датим у извјештајима у ранијим годинама				
			Реализовано	Дјелимично реализовано	Није реализовано	Без оцјене/ Неспроводиво	УКУПНО (4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Извјештај о извршењу Буџета ФБиХ за 2019. годину	28	2	4	19	22	47
	<i>Постотак (%)</i>		4%	8%	41%	47%	100%
2	Корисници буџета ФБиХ	366	73	82	167	8	330
	<i>Постотак (%)</i>		22%	25%	51%	2%	100%
3	Кантони и кантонални буџетски корисници	305	31	30	101	3	165
	<i>Постотак (%)</i>		19%	18%	61%	2%	100%
4	Градови и општине	144	11	4	4	5	24
	<i>Постотак (%)</i>		46%	17%	17%	20%	100%
5	Заводи, фондови, агенције и јавне установе	436	57	25	38	9	129
	<i>Постотак (%)</i>		44%	19%	30%	7%	100%
6	Предузећа у већинском државном власништву	242	39	18	31	3	91
	<i>Постотак (%)</i>		43%	20%	34%	3%	100%
УКУПНО		1521	213	163	360	50	786
<i>Постотак (%)</i>			27%	21%	46%	6%	100%

ИТ ревизија вршена је код сљедећих субјеката:

Ред. бр.	Назив субјекта
1.	Влада Федерације Босне и Херцеговине
2.	Федерално министарство финансија
3.	Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено-ослободилачког рата
4.	Федерално министарство рада и социјалне политике
5.	Завод здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ
6.	Завод здравственог осигурања Жупаније Западнохерцеговачке

Код дијела субјеката ревизије праћено је спровођење ИТ препорука из претходних година, а код дијела субјеката учествовало се у ревизији процеса значајно зависних од ИТ система.

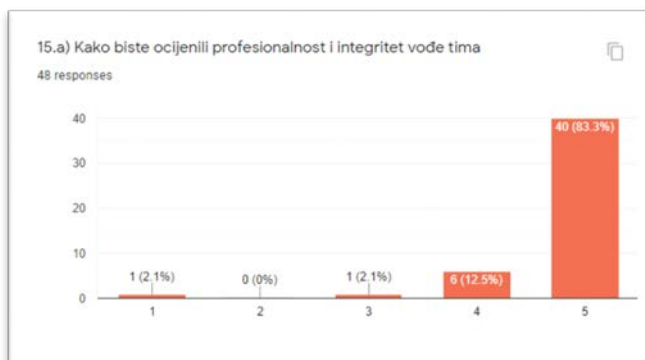
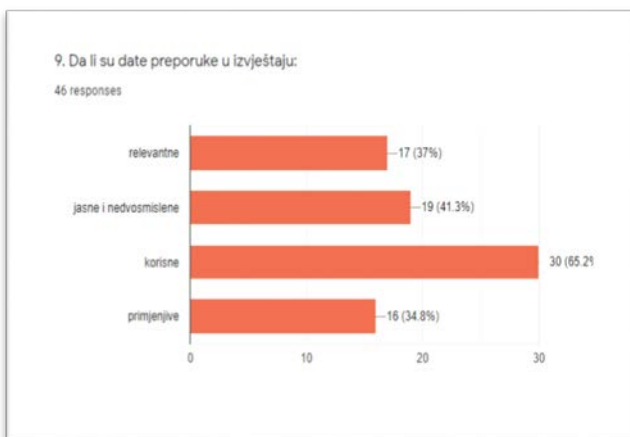
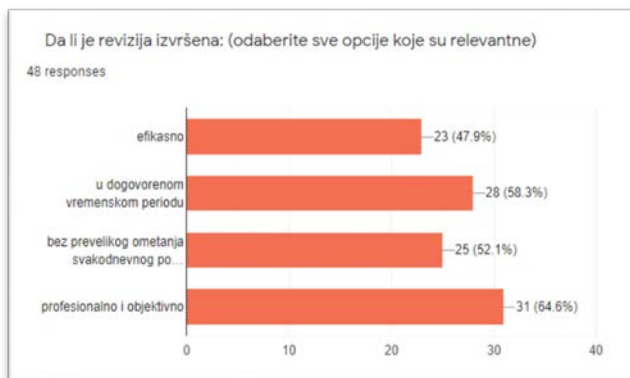
- ИТ ревизија спроводи се уз примјену Водича за ИТ ревизију и у складу с принципима добрих пракси управљања (ЦОБИТ оквир) и добрих пракси ИТ сигурности (ИСО 27002). Унапређење методологије и праксе процеса ИТ ревизије врши се континуирано и у складу с расположивим ИТ ресурсима.

Због недовољне регулативе ове значајне области, налази и препоруке ИТ ревизије више година се понављају, те је видљиво да постоје недостаци интерних ИТ контрола и ИТ система субјеката ревизије. Налази и препоруке презентују се субјекту у ревизорском извјештају, а прати се и спровођење ИТ препорука из извјештаја претходних година.

У наставку је дат преглед осталих активности које су спроведене у вези с финансијским ревизијама за 2019. годину:

- Током године, на основу Закона о ревизији, ИНТОСАИ-јевог Оквира професионалних објава и Међународног ревизорског стандарда 620 – Коришћење рада ревизоровог експерта, изабрани су **стручњаци из области Закона о јавним набавкама за учешће у финансијским ревизијама** и стављени су у *Евиденцију стручњака из области Закона о јавним набавкама Уреда за ревизију*. На основу процјене ризика процеса јавних набавки и захтјева ревизорских тимова, ангажман стручњака извршен је с циљем испомоћи при ревизији јавних набавки у финансијској ревизији Завода здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ.
- **Уред за ревизију, у складу с чланом 16(1) Закона о ревизији, може доставити коначан извјештај било којој институцији на надлежно поступање, а у складу с чланом 19. дужан је обавијестити надлежне органе за спровођење закона када постоје индиције значајних кршења закона.** Крајем 2020. године, сходно овим одредбама, послато је 11 извјештаја о финансијској ревизији за 2019. годину надлежним органима за спровођење закона и скренута им је пажња на одређене налазе. Још у ранијем периоду Уред за ревизију ставио је на располагање своје ресурсе тужилаштвима ради боље сарадње и поступања по достављеним ревизорским извјештајима.

- Сprovedена је и друга годишња **анкета субјеката ревизије** ради побољшања комуникације и квалитета ревизорског рада. Упитник су попуњавали субјекти који су били предметом финансијске ревизије за 2019. годину. Поред питања о спровођењу ревизија, комуникације и јасноће датих препорука, тражене су и сугестије за побољшање. Одговори на упитник за 2019. годину показали су да су субјекти ревизије задовољни начином комуникације и спровођењем ревизије. Дате су и одређене сугестије које ће се узети у обзир у наредном ревизорском циклусу.

2.1.1. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ

У Сектору за финансијску ревизију институција Федерације БиХ до краја септембра 2020. године извршене су коначне ревизије за 2019. годину Извјештаја о извршењу Буџета ФБиХ и 23 институције које су се финансирале из Буџета ФБиХ.

Буџет Федерације БиХ планиран је у износу од 2.701.845.731 КМ за 2019. годину, док су укупно остварени расходи и издаци износили 2.194.567.162 КМ.

Ревизијом Извјештаја о извршењу Буџета Федерације БиХ за 2019. годину, за финансијске извјештаје и за усклађеност дата су мишљења с резервом и 28 препорука. Ово је консолидовани извјештај, те даје слику буџетске потрошње на нивоу Федерације БиХ.

У табели је преглед субјеката у надлежности овог Сектора, са основним подацима:

Редни број	Субјекти ревизије	Извршење буџета за 2019. годину	Дато мишљење		Број датих препорука
			о финансијским извјештајима	о усклађености са законским прописима	
1	2	3	4	5	6
1.	Извјештај о извршењу Буџета ФБиХ за 2019. годину	2.194.567.162	С резервом	С резервом	28
Корисници Буџета ФБиХ					
1.	Парламент Федерације БиХ	13.868.934	Позитивно	С резервом	22
2.	Предсједник и два потпредсједника Федерације БиХ	2.398.815	С резервом	С резервом	14
3.	Влада Федерације БиХ	32.565.968	Позитивно	С резервом	17
4.	Федерално министарство унутрашњих послова	8.791.167	Позитивно	Позитивно	12
5.	Федерално министарство правде	3.954.617	Позитивно	С резервом	13
6.	Федерално министарство финансија	798.441.990	Позитивно	С резервом	37
7.	Федерално министарство енергије, рударства и индустрије	34.370.472	Позитивно	С резервом	15

8.	Федерално министарство промета и комуникација	64.129.230	С резервом	С резервом	15
9.	Федерално министарство здравства	43.881.965	С резервом	С резервом	17
10.	Федерално министарство трговине	1.492.218	Позитивно	Позитивно	7
11.	Федерално министарство просторног уређења	4.925.974	Позитивно	С резервом	13
12.	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	73.139.225	Позитивно	С резервом	13
13.	Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено-ослободилачког рата	319.740.011	Позитивно	С резервом	24
14.	Федерално министарство подузетништва, развоја и обрта	10.411.972	Позитивно	Позитивно	11
15.	Федерално министарство рада и социјалне политике	474.135.211	С резервом	С резервом	24
16.	Федерално министарство културе и спорта	11.510.263	С резервом	С резервом	21
17.	Федерално министарство расељених особа и избјеглица	25.234.736	Позитивно	Позитивно	10
18.	Федерално министарство образовања и науке	8.495.831	Позитивно	С резервом	8
19.	Федерално министарство околиша и туризма	6.579.449	Позитивно	С резервом	14
20.	Служба за заједничке послове органа и тијела ФБиХ	16.683.677	С резервом	С резервом	17

21.	Федерално тужилаштво	1.575.765	Позитивно	Позитивно	6
22.	Федерална управа за цивилну заштиту	12.212.209	Позитивно	С резервом	24
23.	Федерална новинска агенција	2.672.750	Позитивно	С резервом	12

Најважнији налази код корисника Буџета ФБИХ за усклађеност са законима и прописима односе се на:

- Систем интерних контрола код буџетских корисника и интерна ревизија нису адекватно успостављене, што није у складу са Законом о финансијском управљању и контроли у јавном сектору у ФБИХ, Законом о интерној ревизији у јавном сектору у ФБИХ и Међународним стандардима интерне контроле;
- Надлежне институције ФБИХ још увијек нису усвојиле Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор;
- У Главној књизи Трезора исказан је дио некретнина за које није презентована вјеродостојна документација о посједу и власништву;
- Ангажовање по основу уговора о дјелу и даље се врши за обављање редовних послова и послова који захтијевају континуиран ангажман, што указује на то да се попуна недостајућег кадра није вршила спровођењем редовних процедура, прописаних Законом о државној служби у ФБИХ и Законом о намјештеницима у органима државне службе у ФБИХ;
- Обрачун и уплата пореза и доприноса на накнаде за рад чланова комисија који су запосленици институција није извршен у складу са законским и подзаконским прописима;
- Нису подузимане адекватне мјере како би се наплатила значајна потраживања од крајњих корисника кредита за правна лица и кантоне, који су на основу супсидарних уговора са ФБИХ пренесени на крајње кориснике (ЈП Цесте ФБИХ, ЈП Жељезнице ФБИХ, Тузлански, Босанско-подрињски, Унско-сански кантон, Западнохерцеговачка жупанија и други).
- Укупно плаћена такса на неповучена кредитна средства, закључно с 31. 12. 2019. године, износила је 19.584.605 КМ, од чега се на таксу плаћену у 2019. години односи 5.863.104 КМ, а укупан износ неповучених кредитних средстава закључно с 31. 12. 2019. године је 1.397.414.520 КМ (односи се на 17 пројеката).
- Нису спроведени законски прописи везани за рјешавање питања имовине, потраживања и обавеза Федералног министарства одбране, Војске ФБИХ, Царинске управе ФБИХ и Обавјештајно-сигурносне службе ФБИХ, које су угашене, а чија је имовина прешла на државни ниво.

2.1.2. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА КАНТОНА, ГРАДОВА И ОПШТИНА

У Сектору су извршене коначне ревизије 24 субјекта за 2019. годину, и то пет кантона, 12 кантоналних буџетских корисника и седам јединица локалне самоуправе.

Буџети пет ревидираних кантона планирани су у износу од 1.854.801.972 КМ. Укупни приходи и примици ревидираних кантона исказани су у износу од 1.660.337.505 КМ, а расходи и издаци у износу од 1.632.313.474 КМ.

Акумулирани вишкови расхода над приходима у укупном износу од 166.219.364 КМ нису реални будући да ту нису укључене све доспјеле обавезе појединих кантона, које према презентованим подацима, без камата, износе 120.239.513 КМ (Унско-сански, Средњобосански кантон и Жупанија Западнохерцеговачка). У оквиру неисказаних обавеза, највећи дио од 109.833.959 КМ односи се на правоснажне пресуде и судска рјешења о извршењу по основу тужби из радних односа.

Поред кантона, извршене су (први пут) ревизије 12 корисника буџета кантона, чији су буџети планирани у укупном износу од 224.190.656 КМ, док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 142.954.954 КМ.

Обављене су и ревизије два града и пет општина, чији су буџети планирани у укупном износу од 106.589.476 КМ, а укупни расходи и издаци исказани су у износу од 82.382.905 КМ.

У табели је преглед ревидираних субјеката, са основним подацима:

Ред. бр.	Субјекти ревизије	Расходи и издаци за 2019. годину	Дато мишљење		Број датих препорука
			о финансијским извјештајима	о усклађености са законским прописима	
1	2	3	4	5	6
1.	Кантон Сарајево	904.348.335	С резервом	С резервом	38
2.	Херцеговачко-неретвански кантон	231.217.415	Позитивно	С резервом	28
3.	Средњобосански кантон	210.375.310	С резервом	С резервом	31
4.	Унско-сански кантон	200.020.854	С резервом	С резервом	30
5.	Жупанија Западнохерцеговачка	86.351.560	С резервом	С резервом	43
6.	Министарство саобраћаја Кантона Сарајево	55.086.081	С резервом	С резервом	24
7.	Министарство финансија Зеничко-добојског кантона	26.615.592	Позитивно	С резервом	6
8.	Дирекција за путеве Кантона Сарајево	17.876.223	С резервом	С резервом	10

9.	Министарство финансија Тузланског кантона	15.629.007	Позитивно	С резервом	6
10.	Кантонална дирекција за цесте Зеничко-добојског кантона	7.296.287	С резервом	С резервом	15
11.	Завод за изградњу Кантона Сарајево	4.874.810	Негативно	С резервом	23
12.	Скупштина Кантона Сарајево	4.206.713	Суздржано	С резервом	10
13.	Управа за цесте Херцегбосанске жупаније	3.706.421	Позитивно	С резервом	4
14.	Министарство финансија Херцегбосанске жупаније	3.612.577	Позитивно	С резервом	8
15.	Скупштина Херцеговачко-неретванског кантона	1.634.672	С резервом	С резервом	8
16.	Министарство финансија Жупаније Посавске	1.507.948	С резервом	С резервом	12
17.	Скупштина Босанско-подрињског кантона	908.623	С резервом	Позитивно	9
18.	Општина Какањ	21.120.504	С резервом	С резервом	28
19.	Град Цазин	20.053.592	С резервом	С резервом	7
20.	Град Широки Бријег	12.777.626	С резервом	С резервом	28
21.	Општина Калесија	9.464.606	С резервом	С резервом	27
22.	Општина Кисељак	7.791.820	С резервом	С резервом	19
23.	Општина Неум	5.987.562	С резервом	Негативно	22
24.	Општина Оџак	5.157.195	С резервом	С резервом	13

Најзначајнији налази извршених ревизија су:

- Финансијски резултати и укупно нераспоређени вишкови расхода над приходима код појединих кантона нису тачно исказани због неевидентираних правоснажних пресуда и судских рјешења о извршењу;
- Поједини кантони приликом израде и доношења буџета нису поштовали утврђене рокове;
- Министарства финансија појединих кантона још увијек нису успоставила заједничку јединицу за интерну ревизију, што није у складу са Законом о интерној ревизији у јавном сектору у ФБиХ;
- Расподјела текућих и капиталних трансфера није се вршила на основу јасно утврђених и мјерљивих критерија и за јасно одређене намјене, с циљем транспарентног трошења јавних средстава; није успостављен надзор над намјенским утрошком текућих и капиталних трансфера.

- Поступци јавних набавки нису се спроводили у потпуности у складу с важећим прописима о јавним набавкама;
- Намјенска новчана средства и даље се користе за измирење текућих обавеза, што није у складу с прописима којима је утврђено и регулисано њихово коришћење и потрошња;
- Надлежна министарства нису закључила уговоре о концесијама са свим субјектима који експлоатацију природних богатстава и даље врше без накнаде, због чега кантони и општине по том основу губе значајна средства;
- И даље се ангажују лица по основу уговора о дјелу за послове који су систематизовани;
- Поједине јединице локалне самоуправе нису окончале активности на успостављању трезорског начина пословања у складу са Законом о трезору у ФБиХ и нису успоставиле регистар буџетских корисника у складу са Законом о буџетима у ФБиХ;
- Нису успостављени одговарајући системи интерних контрола (засновани на ЦОСО моделу) у складу с важећим прописима.

2.1.3. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ЗАВОДА, ФОНДОВА И АГЕНЦИЈА

Сектор је извршио 24 финансијске ревизије, од којих 13 јавних установа из области здравства, пет завода здравственог осигурања (један федерални и четири кантонална), двије кантоналне службе за запошљавање, ревизију једне агенције, једне кантоналне установе за цесте, једне установе из дјелокруга социјалне заштите и једног студентског центра.

Од марта до краја септембра 2020. године обављене су све планиране финансијске ревизије за 2019. годину. Код избора субјеката приоритет је дат онима које Уред није претходно ревидирао (17 субјеката), као и субјектима код којих се финансијска ревизија није обављала дужи период.

Шест субјеката (Завод здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ, ЈУ „Општа болница Коњиц“, Жупанијска болница Орашје, ЈУ Служба за запошљавање Босанско-подрињског кантона, Установа из дјелокруга социјалне заштите „Љубушки“ и ЈУ Цесте Жупаније Западнохерцеговачке) исказало је негативне финансијске резултате у укупном износу од 9.232.741 КМ.

Обавезе свих ревидираних субјеката на 31. 12. 2019. године исказане су у укупном износу од 128.231.396 КМ и у највећим дијелу односе се краткорочне обавезе. Најзначајније обавезе исказане су код Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, у износу од 45.152.570 КМ, и Завода здравственог осигурања и реосигурања ФБиХ, у износу од 34.737.397 КМ.

У табели је преглед ревидираних субјеката за 2019. годину, са основним подацима:

Редни број	Субјекти ревизије	Расходи и издаци у 2019. години	Дато мишљење		Број датих препорука
			о финансијским извјештајима	о усклађености са законским прописима	
1	2	3	4	5	6
1.	Финансијско-информатичка агенција	4.828.094	С резервом	С резервом	20
2.	Завод здравственог осигурања и реосигурања ФБИХ	193.486.472	Позитивно	С резервом	16
3.	Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево	413.220.883	Позитивно	С резервом	22
4.	Завод здравственог осигурања Босанско-подрињског кантона Горажде	17.811.173	С резервом	С резервом	23
5.	Завод за здравствено осигурање Жупаније Западнохерцеговачке	48.252.221	Негативно	С резервом	35
6.	Завод за здравствено осигурање Херцегбосанске жупаније	29.918.986	С резервом	С резервом	19
7.	Служба за упошљавање Жупаније Посавске	1.728.395	Позитивно	С резервом	16
8.	ЈУ Служба за запошљавање Босанско-подрињског кантона	1.969.973	Позитивно	С резервом	9
9.	ЈУ Завод за јавно здравство Кантона Сарајево	4.898.549	Позитивно	Позитивно	6
10.	Институт за здравље и сигурност хране Зеница	5.226.610	Позитивно	С резервом	7
11.	ЈУ Завод за хитну медицинску помоћ Кантона Сарајево	13.573.000	Позитивно	С резервом	11
12.	ЈУ Болница Травник	18.085.016	С резервом	С резервом	24
13.	ЈУ „Општа болница Коњиц“	7.071.094	С резервом	Негативно	25
14.	Општа болница Тешањ	10.933.370	Позитивно	Позитивно	9
15.	Хрватска болница „Др. фра Мато Николић“ Нова Била	12.884.807	С резервом	С резервом	26
16.	Жупанијска болница Орашје	7.299.752	С резервом	С резервом	21
17.	Градска љекарна Мостар	3.066.635	С резервом	С резервом	18
18.	ЈУ Градске апотеке Тузла	8.532.420	С резервом	С резервом	13
19.	ЈУ Апотека „Здравље“ Зеница	6.268.483	Негативно	С резервом	24
20.	Установа из дјелоокруга социјалне заштите „Љубушки“	1.345.946	С резервом	С резервом	11

21.	ЈЗУ Центар за физикалну медицину, рехабилитацију и бањско лијечење „Илиџа“ Градачац	3.565.030	С резервом	С резервом	19
22.	ЗУ Љечилиште „Гата“ Бихаћ	2.045.285	С резервом	С резервом	17
23.	Студентски центар Свеучилишта у Мостару	2.967.625	С резервом	С резервом	32
24.	ЈУ Цесте Жупаније Западнохерцеговачке	3.840.179	Позитивно	С резервом	13

Најзначајнији налази извршених ревизија су:

- Код одређених субјеката ревизије у књиговодственим евиденцијама исказана је имовина без адекватне документације о власништву (зграде и пословни простори);
- Набавке роба, услуга и радова нису вршене у потпуности у складу са Законом о јавним набавкама (неспровођење поступака јавних набавки, иако је то обавеза, или су поступци спроведени на начин који није у складу са Законом о јавним набавкама; не врши се испитивање тржишта прије покретања поступака; неадекватно су сачињавани Планови јавних набавки; неправилан одабир поступака; техничке спецификације се не сачињавају у складу са Законом о јавним набавкама; поступци се не покрећу благовремено; не спроводе се поступци за финансијске/банкарске услуге);
- Пријем запосленика у радни однос вршен је нетранспарентно, без спровођења прописаних процедура;
- У појединим случајевима није извршено усклађивање имовине и обавеза у складу са Законом о рачуноводству и ревизији у ФБиХ, Уредбом о рачуноводству буџета у ФБиХ и Правилником о књиговодству буџета у ФБиХ;
- Код одређеног броја субјеката констатована је неусклађеност основног капитала исказаног у пословним књигама са исказаним капиталом у судском регистру;
- Скупштине кантона нису донијеле планове реструктурирања здравствене дјелатности и реорганизације здравствених установа, нити је расподјела средстава и уговарање здравствених услуга са здравственим установама вршено на основу критерија, у складу с чланом 35. Закона о здравственом осигурању и чланом 52. Закона о здравственој заштити;
- Недосљедно се примјењују Међународни рачуноводствени стандарди, посебно у дијелу књиговодственог евидентирања уговорених рабата (код апотека) и вршења процјене надокнадиве вриједности сталних средстава;
- Кантоналне службе за запошљавање не прате ефекте запошљавања у складу с потписаним уговорима о суфинансирању запошљавања, у циљу смањења стопе незапослености.

2.1.4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈСКУ РЕВИЗИЈУ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

У Сектору је, од планираних 18, извршено 17 ревизија, од којих је девет обављено први пут. Ревизија „Претиса“ д.д. Воغوшћа привремено је обустављена јер се нису стекли услови за њено обављање, због чега је издат прекршајни налог у складу са Законом о ревизији.

Од марта до краја септембра 2020. године извршена је финансијска ревизија 17 предузећа у већинском државном власништву, чији су укупно планирани приходи износили цца 1.262.000.000 КМ.

При избору субјеката ревизије приоритет је дат онима који нису раније ревидирани (девет предузећа), те онима чија је дјелатност од економског значаја за ФБИХ (телекоми и поште).

Остварени приход ових предузећа у 2019. години исказан је у износу од 1.165.087.917 КМ, а укупни расходи у износу од 1.050.692.128 КМ. Краткорочне обавезе на 31. 12. 2019. године износиле су 324.150.193 КМ.

У табели је преглед ревидираних субјеката за 2019. годину, са основним подацима:

Редни број	Субјекти ревизије	Расходи за 2019. годину	Дато мишљење		Број датих препорука
			о финансијским извјештајима	о усклађености са законским прописима	
1	2	3	4	5	6
1.	Дионичко друштво „БХ Телецом“ Сарајево	429.129.466	Позитивно	С резервом	4
2.	Јавно предузеће „Хрватске телекомуникације“ д.д. Мостар	200.529.581	Позитивно	С резервом	5
3.	„Хрватске поште“ д.о.о. Мостар	26.284.888	Позитивно	С резервом	13
4.	Друштво са ограниченом одговорношћу „ЈП БХ Пошта“ Сарајево	91.562.800	Позитивно	Позитивно	4
5.	Јавно предузеће Цесте Федерације Босне и Херцеговине д.о.о. Сарајево	53.701.638	С резервом	С резервом	23
6.	Привредно друштво за производњу и транспорт гаса „БХ-ГАС“ д.о.о. Сарајево	107.541.645	С резервом	Позитивно	16

7.	Шумскопривредно друштво „Средњобосанске шуме“/Шумскогосподарско друштво „Шуме Средишње Босне“ д.о.о. Доњи Вакуф	42.139.883	С резервом	С резервом	23
8.	Дионичко друштво Рудник соли „Тузла“	14.391.284	С резервом	С резервом	16
9.	Кантонално јавно комунално предузеће „Рад“ д.о.о. Сарајево	40.021.349	Негативно	С резервом	15
10.	Јавно комунално услужно предузеће „Комуналије“ д.о.о. Велика Кладуша	9.101.668	С резервом	С резервом	20
11.	„Водовод“ друштво за водовод и канализацију д.о.о. Мостар	11.112.894	Негативно	Негативно	35
12.	Јавно предузеће за водопривредну дјелатност „Спреча“ д.д. Тузла	2.748.925	С резервом	Позитивно	6
13.	Јавно предузеће „Водоком“ д.о.о. Какањ	4.248.969	Негативно	С резервом	20
14.	Хидроградња д.д. Сарајево у стечају	7.253.002	Негативно	С резервом	11
15.	Јавно предузеће „Олимпијски базен Отока“ д.о.о. Сарајево	2.732.119	С резервом	С резервом	9
16.	Хотелско туристичко друштво „Зенит-бро“ д.о.о. Неум	2.528.852	Негативно	Негативно	13
17.	Јавно предузеће „Паркови“ д.о.о. Љубушки	5.662.198	С резервом	С резервом	9

Најзначајнији налази из обављених ревизија:

- Већи број предузећа није, у складу са Законом о финансијском управљању и контроли у јавном сектору у ФБиХ, успоставио одговарајући систем интерних контрола по ЦОСО моделу;
- Приликом састављања финансијских извјештаја нису досљедно примјењиване одредбе Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) и Међународних рачуноводствених стандарда (МРС);
- Одређени број предузећа нема успостављено материјално књиговодство;
- Нису ажуриране евиденције о покренутих судским поступцима гдје се предузеће појављује као туженик, те нису вршена адекватна резервисања у складу са захтјевима из стандарда;

- За потраживања старија од годину дана није вршена процјена очекиваних кредитних губитака у складу са захтјевима МСФИ-ја 9 – Финансијски инструменти;
- Попис имовине и обавеза није извршен детаљно и свеобухватно у свим предузећима, нити је извршено усклађивање књиговодственог стања имовине и обавеза са стварним стањем утврђеним пописом;
- Набавке роба, услуга и радова нису вршене у потпуности у складу с процедурама прописаним Законом о јавним набавкама и спроведбеним актима;
- Уговори о привременим и повременим пословима закључивани су за послове који нису сезонског карактера и на период дужи од 60 дана, што није у складу са Законом о раду;
- Уговори о дјелу закључивани су за систематизована радна мјеста.

Ни органи управљања у предузећима с већинским државним власништвом (управа, надзорни одбор и скупштина) нису у потпуности обављали задаћу која им је повјерена Законом о јавним предузећима и Законом о привредним друштвима.

2.2. ОБАВЉАЊЕ ПРЕТХОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ РЕВИЗИЈА ЗА 2020. ГОДИНУ

План ревизије за 2020/2021. годину донесен је 19. 10. 2020. године, којим је предвиђено обављање 102 ревизије за 2020. годину, што је досад највећи планирани број. Тридесет субјеката ревидираће се по први пут. План је достављен Парламентарној комисији одговорној за ревизију и објављен на интернет-страници Уреда за ревизију.

Упркос отежаним условима изазваним пандемијом ЦОВИД-19, са 31. 1. 2021. године извршена је 101 претходна ревизија и послана су писма менаџменту у којима је скренута пажња на уочене неправилности у систему интерних контрола које се могу отклонити до сачињавања финансијских извјештаја.

Због новонастале ситуације изазване пандемијом и повећаних ризика у пословању, при одабиру субјеката значајност је дата онима из области привреде и здравства. Тако су обухваћени федерални и кантонални заводи здравственог осигурања, Развојна Банка ФБиХ и Порезна управа ФБиХ због њихове улоге током пандемије и кантонална министарства из области здравства и привреде.

Пошто је један од стратешких фокуса Уреда ревидирање јединица локалне самоуправе, односно скраћивање протока времена између обављања ревизија код ових субјеката, планирано је ревидирање 19 јединица локалне самоуправе. У 2020. години Уреду за ревизију упућено је више захтјева за обављање ревизија јединица локалне самоуправе након одржаних општинских избора. Међутим, приликом одабира субјеката за овај циклус акценат је стављен на општине и градове који нису ревидирани дужи период.

Планирана финансијска ревизија предузећа у већинском државном власништву „Зеницатранс – превоз путника“ д.о.о. Зеница обустављена је, до стицања услова за ревидирање, због немогућности добивања ревизорских доказа за њено извршење у складу са Законом о ревизији. То је проузроковано чињеницом да овај субјект није имао пословања у 2020. години, те да су му полицијски органи одузели документацију.

У План су уврштена и два субјекта чија је ревизија била обустављена у ранијем периоду, и то Оператор за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију у 2018. и „Претис“ д.д. у 2019. години. Они нису доставили тражену документацију Уреду, нити су омогућили приступ потребној документацији за извршење ревизије. Стога је у план уврштена ревизија ова два субјекта за 2019. и 2020, уважавајући закључке Парламентарне комисије, што је детаљније описано у тачки 1.3.

Од октобра 2020. до краја јануара 2021. године обављене су претходне ревизије сљедећих субјеката:

Ред. бр.	Назив субјекта
	Корисници Буџета ФБиХ
1.	Парламент Федерације Босне и Херцеговине
2.	Предсједник и два потпредсједника Федерације Босне и Херцеговине
3.	Влада Федерације Босне и Херцеговине
4.	Федерално министарство унутрашњих послова
5.	Федерално министарство правде
6.	Федерално министарство финансија
7.	Федерално министарство енергије, рударства и индустрије
8.	Федерално министарство промета и комуникација
9.	Федерално министарство здравства
10.	Федерално министарство трговине
11.	Федерално министарство просторног уређења
12.	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
13.	Федерално министарство за питање бораца и инвалида одбрамбено-ослободилачког рата
14.	Федерално министарство развоја, подузетништва и обрта
15.	Федерално министарство рада и социјалне политике
16.	Федерално министарство културе и спорта
17.	Федерално министарство расељених особа и избјеглица
18.	Федерално министарство образовања и науке
19.	Федерално министарство околиша и туризма
20.	Служба за заједничке послове органа и тијела у ФБиХ
21.	Федерална управа цивилне заштите
22.	Федерални завод за мировинско/пензијско-инвалидско осигурање
23.	Завод за јавно здравство ФБиХ
24.	Порезна управа ФБиХ
25.	Федерална дирекција робних резерви
26.	Федерална агенција за управљање одузетом имовином

Редни број	Кантони и институције кантона, градови и општине
1.	Тузлански кантон
2.	Зеничко-добојски кантон
3.	Херцегбосанска жупанија
4.	Жупанија Посавска
5.	Босанско-подрињски кантон
6.	Министарство привреде Кантона Сарајево
7.	Министарство унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског кантона
8.	Министарство здравства Кантона Сарајево
9.	Министарство финансија Средњобосанског кантона
10.	Министарство привреде Тузланског кантона
11.	Министарство привреде Зеничко-добојског кантона
12.	Министарство привреде Средњобосанског кантона
13.	Министарство рада, здравства, социјалне скрби и прогнаних Херцегбосанске жупаније
14.	Министарство финансија Жупаније Западнохерцеговачке
15.	Министарство образовања, науке, културе и спорта Херцеговачко-неретванског
16.	Министарство привреде Унско-санског кантона
17.	Министарство здравства и социјалне политике Жупаније Посавске
18.	Град Тузла
19.	Град Мостар
20.	Општина Лукавац
21.	Град Сарајево
22.	Општина Сански Мост
23.	Општина Тешањ
24.	Град Грачаница
25.	Општина Хаџићи
26.	Општина Илијаш
27.	Општина Бановићи
28.	Општина Јабланица
29.	Општина Босанска Крупа
30.	Општина Столац
31.	Општина Жепче
32.	Општина Груде
33.	Општина Маглај
34.	Општина Нови Травник
35.	Општина Дрвар
36.	Општина Купрес

Редни број	Заводи, фондови и јавне установе
1.	Фонд за заштиту околиша Федерације БиХ
2.	Фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа с инвалидитетом
3.	Заштитни фонд Федерације БиХ
4.	Федерални завод за запошљавање
5.	Завод здравственог осигурања и реосигурања Федерације БиХ
6.	Завод здравственог осигурања Унско-санског кантона
7.	Завод здравственог осигурања Жупаније Посавске
8.	Завод здравственог осигурања Тузланског кантона
9.	Завод здравственог осигурања Зеничко-добојског кантона
10.	Завод за здравствено осигурање Средњобосанског кантона
11.	Завод здравственог осигурања Херцеговачко-неретванског кантона
12.	Завод за збрињавање ментално инвалидних особа Баковићи
13.	ЈУ Завод за збрињавање ментално-инвалидне дјеце и омладине Пазарић
14.	ЈУ Завод за збрињавање ментално инвалидних лица Дрин
15.	ЈУ Завод за медицину рада Кантона Сарајево
16.	ЈУ „Дјеца Сарајева“
17.	Оператор за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију

Редни број	Предузећа у већинском државном власништву
1.	ЈП Аутоцесте БиХ д.о.о. Мостар
2.	Јавно предузеће „Водовод“ д.о.о. Посушје
3.	Шумскопривредно друштво „Унско-санске шуме“ д.о.о. Босанска Крупа
4.	ЈП „Водовод и канализација“ Широки Бријег
5.	УНИС-ГРОУП Друштво за промет и услуге д.о.о. Илића
6.	ЈП „Железнице ФБиХ“ д.о.о. Сарајево
7.	Друштво ограничене одговорности – Јавно комунално предузеће „ВИТКОМ“ Витез
8.	Кантонално јавно комунално предузеће за производњу и дистрибуцију топлоте „Топлане – Сарајево“ д.о.о. Сарајево
9.	ЈКП „КОМРАД“ д.о.о. Бихаћ
10.	Развојна банка ФБиХ
11.	ЈП „Електропривреда БиХ“ д.д. Сарајево
12.	Јавно предузеће „Рад“ д.д. Тешањ

13.	Централно гријање д.д. за дистрибуцију топлотне енергије Тузла
14.	„Оператор – Терминали Федерације“ д.о.о. Сарајево
15.	„Претис“ д.д. Вогошћа (за 2019. и 2020. годину)
16.	ЈП „Електропривреда ХЗХБ“ д.д. Мостар
17.	ЈП „Водовод и канализација“ д.о.о. Кисељак
18.	Шумскогосподарско друштво „Херцегбосанске шуме“ д.о.о. Купрес
19.	ПС „ВИТЕЗИТ“ д.о.о. Витез – у стечају
20.	Јавно предузеће „Комунално“ друштво са ограниченом одговорношћу Мостар
21.	Творница транспортних уређаја Енергетик д.о.о.

3. РЕВИЗИЈА УЧИНКА

У 2020. години објављено је пет извјештаја ревизије учинка, од којих су два о спроведеним ревизијама, а три представљају праћење реализације препорука из ранијих извјештаја. Остварена је значајна међународна сарадња у оквиру пројекта паралелне ревизије учинка. Спроведена су и предстудијска истраживања за двије нове ревизије учинка, које ће се реализовати у 2021. години.

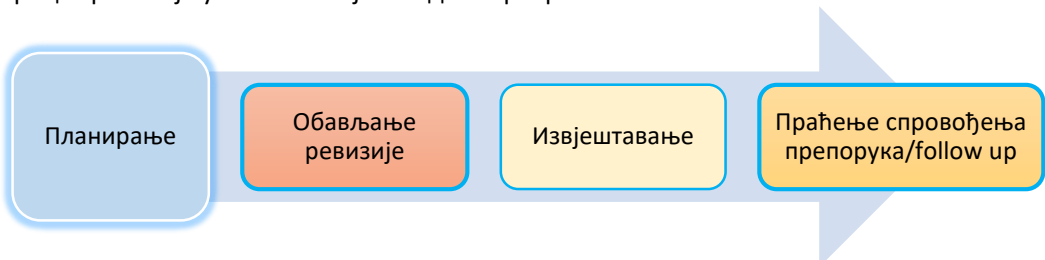
Сходно члану 14. Закона о ревизији, Уред за ревизију има право извршити преглед или испитивање одређеног аспекта пословања цијеле или дијела институције, програма или активности у погледу економичности, ефикасности и ефективности с којима та институција користи своје ресурсе и о томе извјештавати јавност на начин који одређује овај Закон.

У спровођењу ревизије учинка примјењују се ИНТОСАИ-јеви стандарди врховних ревизорских институција, који принципе економичности, ефикасности и ефективности дефинишу¹⁹ на сљедећи начин:

Економичност	Свођење трошкова ресурса на најмању могућу мјеру. Кориштени ресурси требају бити на располагању правовремено, у одговарајућој количини и уз одговарајући квалитет, те по најбољој цијени.
Ефикасност	Најбоље могуће кориштење расположивих ресурса. Овај принцип везан је за однос кориштених ресурса и излазних вриједности остварених у погледу количине, квалитета и рокова.
Ефективност	Испуњавање постављених циљева и постизање предвиђених резултата

Ревизија учинка треба допринијети бољим јавним услугама, квалитетнијем трошењу јавног новца и већем степену транспарентности и јавне одговорности.

Процес ревизије учинка састоји се од четири фазе:

¹⁹ ИССАИ 300.11 – Међународни стандарди врховних ревизорских институција – Економичност, ефикасност и ефективност -

Ревизију учинка у Уреду проводи Сектор за ревизију учинка, који је у 2020. години располагао са девет ревизора учинка.

3.1. ОБАВЉАЊЕ РЕВИЗИЈЕ УЧИНКА У 2020. ГОДИНИ

У 2020. години објављено је пет извјештаја ревизије учинка, што је за један више у односу на План и програм рада. До веће реализације дошло је усљед повећања броја запослених ревизора учинка.

Преглед објављених извјештаја ревизија учинка

Ред. бр.	Назив извјештаја ревизије учинка	Датум објаве
1.	Праћење реализације препорука из Извјештаја ревизије учинка „Планирање Буџета Федерације Босне и Херцеговине“	18. 5. 2020
2.	Праћење реализације препорука из Извјештаја ревизије учинка „Управљање смјештајним капацитетима буџетских корисника ФБИХ“	18. 5. 2020
3.	Ефикасност стечајног поступка у Федерацији Босне и Херцеговине	6. 11. 2020
4.	Управљање интервенцијама у случају инцидентног загађења Јадранског мора	4. 12. 2020
5.	Праћење реализације препорука из Извјештаја ревизије учинка „Ефикасност поступка издавања грађевинских дозвола у локалној управи“	21. 12. 2020

Као што је приказано у табели, извршене су:

- двије ревизије учинка о новим темама и
- три ревизије учинка у којима се пратила реализација препорука из претходних ревизија.

3.1.1. РЕВИЗИЈЕ УЧИНКА – НОВЕ ТЕМЕ

Сектор за ревизију учинка је у 2020. години спровео предстудију и главну студију за ревизију учинка „Ефикасност стечајног поступка у Федерацији Босне и Херцеговине“, те је окончана предстудија која је започета у 2019. години и извршена главна студија за ревизију учинка „Управљање интервенцијама у случају инцидентног загађења Јадранског мора“.

Спроведене ревизије односиле су се на вишегодишњи период, обухватиле су активности укупно 20 субјеката ревизије, а препоруке су упућене на 18 субјеката, што је приказано у табели:

РБ	Ревизија учинка	Субјекти ревизије	Број субјеката обухваћених ревизијом	Број субјеката којима су дате препоруке	Број датих препорука	Временски обухват ревизије
1.	Ефикасност стечајног поступка у Федерацији Босне и Херцеговине	Федерално министарство правде 10 општинских судова надлежних за спровођење стечајних поступака у ФБиХ	11	11	6	2017–2019.
2.	Управљање интервенцијама у случају инцидентног загађења Јадранског мора	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства Федерално министарство околиша и туризма Федерално министарство промета и комуникација Агенција за водно подручје Јадранског мора Федерална управа за инспекцијске послове Федерална управа цивилне заштите Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Херцеговачко-неретванског кантона Министарство трговине, туризма и заштите околиша Херцеговачко-неретванског кантона Општина Неум	-9	7	9	2017–2019.
УКУПНО:			20	18	15	

У складу с чланом 16. Закона о ревизији, Уред је у року од 30 дана од завршетка ревизија доставио коначне извјештаје ревидираним институцијама и Парламенту ФБиХ. Извјештаји су у исто вријеме послани Влади и Предсједнику ФБиХ, а са саопштењима за јавност објављени су и на интернет-страници Уреда, како би били доступни широј јавности. Извјештаји ревизије учинка који су објављени у 2020. години добро су прихваћени у медијима и били су предмет бројних медијских чланака.

Ревизија учинка **„Управљање интервенцијама у случају инцидентног загађења Јадранског мора“** реализована је у оквиру пројекта паралелне ревизије учинка, приликом чега је остварена значајна међународна сарадња с врховним ревизорским институцијама из окружења. Паралелна ревизија учинка подразумева рад већег броја ВРИ на ревизији учинка са истом или сличном темом, циљевима, методологијом и временом спровођења ревизије.

У пројекту су учествовале врховне ревизорске институције из земаља које имају излаз на Јадранско море (Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска, Италија и Словенија). Ревизију су испред БиХ спровели Уред за ревизију институција у ФБиХ и Уред за ревизију институција БиХ, свако у оквиру своје надлежности.

За вријеме спровођења ревизије представници ВРИ међусобно су размјењивали прикупљене информације, а одржана је и онлине конференција на којој су презентовани прелиминарни налази, закључци и препоруке. Упркос изазовима изазваним пандемијом ЦОВИД-19, ова сарадња допринијела је значајној размјени искустава у спровођењу ревизије учинка.

Планирано је да се и у 2021. години настави сарадња између учесника у овом пројекту како би се резултати појединачних ревизија објединили и представили у оквиру заједничке публикације.

3.1.2. РЕВИЗИЈА УЧИНКА – ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА

У 2020. години извршено је праћење реализације препорука из три раније објављена извјештаја ревизије учинка. Праћење представља завршну фазу у ревизорском циклусу (follow-up),²⁰ предвиђену ИНТОСАИ-јевим стандардима ВРИ и стратешким одређењима Уреда за ревизију. Ријеч је о периодичној активности која се спроводи с циљем осигурања повратних информација за Уред за ревизију, законодавну и извршну власт, о мјерама предузетим на основу извјештаја ревизије учинка. Сврха праћења је унапређење будуће праксе поступања по извјештајима и већа реализација датих препорука.

Спроведена су праћења реализације препорука из следећих извјештаја ревизије учинка:

- **„Планирање Буџета Федерације Босне и Херцеговине“** (Извјештај објављен 2017. године);
- **„Управљање смјештајним капацитетима буџетских корисника ФБиХ“** (Извјештај објављен 2017. године);
- **„Ефикасност поступка издавања грађевинских дозвола у локалној управи“** (Извјештај објављен 2017. године).

Сачињена су три извјештаја, која су достављена представницима законодавне и извршне власти и објављена на интернет-станици Уреда за ревизију.

---

²⁰ ГУИД 3920

На основу спроведених праћења утврђено је да су институције којима су препоруке упућене подузимале одређене активности на њиховој реализацији, али да те активности нису биле довољне како би се препоруке у потпуности реализовале.

Констатовано је да нити једна препорука дата у Извјештају ревизије учинка **„Планирање Буџета Федерације Босне и Херцеговине“** није у потпуности реализована. Од осам препорука, пет је дјелимично реализовано, док три нису. Када је у питању реализација препорука из Извјештаја **„Управљање смјештајним капацитетима буџетских корисника ФБиХ“**, праћењем је утврђено да су, од укупно шест, четири препоруке дјелимично реализоване, док су за реализацију двије покренуте почетне активности. У погледу процјене реализације препорука датих у Извјештају ревизије учинка **„Ефикасност поступка издавања грађевинских дозвола у локалној управи“** утврђено је да је статус реализације препорука био различит на нивоу општина и градова. Нити једна општина/град није у потпуности реализовала свих седам препорука за чију реализацију је била одговорна.

Препоруке дате у објављеним извјештајима ревизије учинка евидентиране су у Регистру препорука ревизије учинка који је објављен на интернет-страници Уреда за ревизију. Регистар садржи и податке о статусу реализације препорука, за оне препоруке за које је извршено праћење.

3.2. СПРОВОЂЕЊЕ НОВИХ ПРЕДСТУДИЈА

У складу с Планом ревизије за 2020/2021. годину, у посљедњем кварталу спроведене су и предстудије за двије нове ревизије учинка, које ће се окончати у 2021. години.

Ријеч је о ревизијама: **„Ефикасност управљања стратегијама у ФБиХ“** и **„Ефикасност планирања и реализације мјера за ублажавање негативних посљедица пандемије ЦОВИД-19“**.

Спровођење предстудије везане за планирање и реализацију мјера за ублажавање негативних посљедица пандемије ЦОВИД-19 од посебног је значаја. Уред је ради по узору на ВРИ широм свијета. Њена реализација била је отежана због чињенице да је Влада ФБиХ каснила с достављањем тражених информација и документације.

4. РАЗВОЈ, МЕТОДОЛОГИЈА И УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ

У Сектору за развој, методологију и управљање квалитетом у 2020. години активности су биле усмјерене на унапређење методологије рада у финансијској ревизији и ревизији учинка, на праћење и примјену ИНТОСАИ-јевих стандарда за врховне ревизорске институције и Међународних ревизорских стандарда, као и на спровођење контроле квалитета финансијске ревизије и ревизије учинка.

У области методологије, активности су се односиле на:

- усклађивање методологије и радних докумената за финансијску ревизију и ревизију учинка са промјенама ИНТОСАИ-јевих стандарда ревизије и Међународних ревизорских стандарда;
- усклађивање форме и садржаја извјештаја о финансијској ревизији за 2019. годину;
- праћење имплементације методологије финансијске ревизије и ревизије усклађености и усклађивање са захтјевима и потребама исказаним у току спровођења ревизија;
- рад на изради процедура за праћење процеса ревизије, до увођења софтвера за управљање процесом ревизије;
- рад на методологији за ревизију консолидованих финансијских извјештаја;
- ажурирање методологије за ревизије за 2020. годину.

У области контроле квалитета приоритет је дат унапређењу и примјени методологије за контролу квалитета финансијске ревизије и ревизије учинка. Активности Сектора биле су усмјерене на контролу у току извршења финансијске ревизије и ревизије учинка (тзв. врући преглед) и у фази извјештавања о извршеној ревизији. Извршен је врући преглед свих сачињених нацрта и коначних извјештаја о финансијским ревизијама и ревизијама учинка. Због ограничених људских ресурса, односно ангажовања расположивог ревизорског особља на реализацији Плана ревизија за 2019/2020. годину Уреда, у 2020. години није извршена планирана контрола осигурања квалитета (тзв. хладни преглед) извршене финансијске ревизије за 2019. годину.

Послови развоја односе се на обуке и стручно усавршавање ревизорског и осталог особља Уреда за ревизију. Као и претходних година, прије обављања претходне и завршне ревизије одржана је интерна обука за финансијске ревизоре из области методологије за планирање, извршење и извјештавање о обављеној ревизији. Током цијелог процеса ревизија, као вид контроле квалитета, одржаване су презентације и расправе између ревизора и менаџмента Уреда за ревизију, на којима се транспарентно расправљало о налазима финансијске ревизије и ревизије учинка.

Сектор је током године учествовао и у:

- унапређењу и допуни новим подацима успостављених база података (Регистар субјеката ревизије, Регистар прописа и Регистар препорука финансијске ревизије и Регистар препорука ревизије учинка);
- сачињавању одговарајућих извјештаја на основу података из успостављених база.

5. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

5.1. ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

У складу с Планом и програмом рада Уреда за ревизију за 2020. годину, у дијелу који се односи на планиране активности Одјељења за финансијско-рачуноводствене послове сви планирани радни задаци извршени су благовремено и према важећим законском прописима.

У прописаним роковима и сходно методологији, сачињени су и надлежним институцијама достављени:

- годишњи, квартални и мјесечни финансијски планови за 2020. годину,
- тромјесечни финансијски извјештаји о извршавању буџета за 2020. годину, мјесечни и годишњи статистички подаци о радницима, мјесечни и годишњи подаци о исплаћеним плаћама и други прописани извјештаји,
- Документ оквирног буџета за период 2021–2023. године,
- Ребаланс буџета Уреда за ревизију за 2020. годину,
- Нацрт буџета за 2021. годину,
- Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину.

Извршена је контрола, обрада и књижење свих финансијских трансакција и створених обавеза за 2020. годину у пословним књигама Уреда за ревизију по заprimљеним рачунима, благајничким извјештајима, издатим налозима за службена путовања и другим књиговодственим документима. Извршена је обрада, контрола и обрачун и исплата плаћа и других накнада запосленика Уреда за ревизију за 2020. годину.

За финансирање рада Уреда за ревизију за 2020. годину, Измјенама и допунама буџета Федерације Босне и Херцеговине за 2020. годину (Ребаланс) одобрена су средства у износу од 4.568.811 КМ.

Извршење буџета Уреда за ревизију за 2020. годину остварено је у оквиру одобрених буџетских средстава са 90% у односу на одобрена средства у буџету. У сљедећој табели дат је приказ извршења буџета у односу на одобрена средства по главној групи конта:

Р.Б.	Конто	Опис	Одобрени буџет за 2020. годину	Ребаланс 2020 (умањење)	Укупан буџет за 2020. годину	Извршење за 2020. годину	Индекс (7/6) x 100%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	611	Плате и накнаде трошкова запослених	3.897.429	(361.598)	3.535.831	3.331.097	94
1.1	6111	Бруто плате и накнаде плате	3.509.550	(332.690)	3.176.860	3.022.496	95
1.2	6112	Накнаде трошкова запослених	387.879	(28.908)	358.971	308.601	86
2.	612	Доприноси послодавца и остали доприноси	368.502	(34.932)	333.570	320.689	96
3.	613	Издаци за материјал и услуге	684.345	(121.435)	562.910	364.432	65
3.1	6131	Путни трошкови	176.350	(39.100)	137.250	69.163	50
3.2	6132	Издаци за енергију	80.100	0	80.100	77.030	96
3.3	6133	Издаци за комуналне услуге	72.700	(6.850)	65.850	55.550	84

3.4	6134	Набавка материјала и ситног инвентара	65.280	(1.850)	63.430	41.000	65
3.5	6135	Издаци за услуге превоза и горива	29.150	(5.550)	23.600	17.364	74
3.6	6136	Унајмљивање имовине и опреме	30.000	(13.340)	16.660	14.286	86
3.7	6137	Издаци за текуће одржавање	42.550	150	42.700	31.470	74
3.8	6138	Издаци осигурања, банкарских услуга и платног промета	17.850	(1.950)	15.900	13.724	86
3.9	6139	Уговорене и друге посебне услуге	164.100	(47.680)	116.420	44.845	38
3.10	6139	Уговорене и друге посебне услуге – Издаци за извршење судских пресуда и рјешења о извршењу	5.365	(4.865)	500	0	0
3.11	6139	Измирење судских пресуда и рјешења о извршењу – Вансудска нагодба	900	(400)	500	0	0
4.	614	Текући трансфери и други текући расходи	65.887	(39.887)	26.000	13.600	52
4.1	6141	Текући трансфери другим нивоима власти	25.000	0	25.000	13.600	54
4.2	6148	Други текући расходи – Издаци за извршење судских пресуда и рјешења о извршењу	6.987	(6.487)	500	0	0
4.3	6148	Други текући расходи – Издаци за измирење судских пресуда и рјешења о извршењу – Вансудска нагодба	33.900	(33.400)	500	0	0
5.	821	Издаци за набавку сталних средстава	190.020	(79.520)	110.500	70.519	64
5.1	8213	Набавка опреме	145.020	(79.520)	65.500	52.969	81
5.2	8215	Набавка сталних средстава у облику права	45.000	0	45.000	17.550	39
		УКУПНО	5.206.183	(637.372)	4.568.811	4.100.337	90

5.2. ЉУДСКИ РЕСУРСИ, ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

Одјелење за правне и опште послове и људске ресурсе обављало је стручне правне послове; давана је правна подршка ревизорима; вршена је израда општих аката, облигационих уговора и уговора о раду, одлука, рјешења и других појединачних аката; планиране су и спровођене јавне набавке, те су вршени други правни послови у складу с потребама службе и по налогу менаџмента.

У 2020. години континуирано и благовремено је вођена персонална евиденција, формиран су и чувани персонални досјеи, вршено је канцеларијско и архивско пословање, организовање и вођење библиотеке, управљање и превоз службеним возилима Уреда за ревизију и други општи послови сходно потребама службе. Поред општих, обављали су се и други послови по налогу менаџмента Уреда за ревизију и према насталим потребама.

По питању људских ресурса, сходно Закону о ревизији и Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, за извршавање послова и задатака из надлежности Уреда за ревизију предвиђено је укупно 145 извршилаца, тако да је, поред генералног ревизора и замјеника генералног ревизора, утврђен потребан број од 143 извршиоца, од тога за послове ревизије 121 извршилац, а за административне послове 22 извршиоца.

У табели је преглед броја попуњених радних мјеста на 31. 12. 2020. године:

Организациона јединица/радно мјесто	Попуњено извршилаца
Генерални ревизор	1
Замјеник генералног ревизора	1
Интерни ревизор	-
Кабинет генералног ревизора	4
Сектор за развој, методологију и управљање квалитетом	7
Сектор за финансијску ревизију институција Федерације БиХ	11
Сектор за финансијску ревизију институција кантона, градова и општина	9
Сектор за финансијску ревизију завода, фондова и агенција	11
Сектор за финансијску ревизију јавних предузећа	11
Сектор за ревизију учинка	9
Одјелење за информационе технологије	3
Одјелење за правне и опште послове и људске ресурсе	4
Одјелење за финансијско-рачуноводствене послове	3
Укупно:	74

Јачање кадровских капацитета један је од стратешких циљева које Уред за ревизију у наредном периоду треба остварити како би се омогућило повећање обима ревизија. Током године Уред је напустило осам запосленика, од чега пет по основу стицања услова за одлазак у пензију. У складу с одобреним средствима, у 2020. години спроведене су двије конкурсне процедуре за попуну упражњених радних мјеста.

Редни број	Датум конкурса	Број позиција расписаних конкурсом	Број примљених запосленика
1	24. 6. 2020.	7	4
2	14. 10. 2020.	5	4
	УКУПНО	12	8

У радни однос примљено је осам нових запосленика, и то један ревизор за финансијску ревизију, пет млађих ревизора за финансијску ревизију, један помоћни ревизор за финансијску ревизију и један ревизор за ревизију учинка.

У току 2020. године двије приправнице високе стручне спреме примљене су на стручно оспособљавање – на овај начин Уред за ревизију настоји омогућити младима прво радно искуство.

Иако се буџетом одобравају средства за запошљавање, Уред за ревизију суочава се с изазовима приликом запошљавања стручног кадра с обзиром на то да велики број кандидата не испуњава критерије у погледу адекватних сертификата (овлаштени ревизори, ИТ ревизори) и радног искуства. Недостаје и кадра с посебним вјештинама и компетенцијама за рад у ревизији учинка. Због тога план запошљавања није у потпуности испуњен, што утиче на обим активности.

5.3. ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

У области информационих технологија Уред за ревизију спроводи Стратешки план развоја информационих система за период 2016–2020. године, који је усвојио Координациони одбор врховних ревизорских институција у БиХ с циљем изналажења адекватних ИТ рјешења за подршку процесима ВРИ.

У Стратешком плану предвиђена је имплементација софтвера за управљање процесом ревизије. Ова активност није реализована јер нису остварени материјални и људски ресурси. Извјесна је могућност да ће финансијска средства бити обезбијеђена из екстерних извора. У току извјештајне године Европска комисија је усвојила програм ИПА 2020, у којем је дио средстава намијењен за јачање капацитета ревизорских институција, и Босни и Херцеговини је достављен финансијски споразум за потписивање.

До набавке адекватног интегралног софтверског рјешења за подршку ревизије користе се парцијална рјешења: за организовање и архивирање радне и електронске документације субјеката ревизије користе се колаборационе платформе и ресурси у „облаку“, као и функционалности оперативних система у локалној ИТ инфраструктури, интерно израђени регистар субјеката ревизије, те базе препорука финансијске ревизије које се редовно ажурирају. Припремљена је колаборациона платформа за нови ревизорски циклус и креиране су нове библиотеке и фолдери.

Предуслов за имплементацију система за управљање процесом ревизије је адекватна ИТ инфраструктура. Уред за ревизију је за извјештајну годину осигурао средства у буџету и настављене су активности из претходне године на доградњи ИТ инфраструктуре, извршена је модернизација бежичне WI-FI мреже на свим локацијама, као и повећање капацитета комуникацијских линкова на интернет. Вршено је и редовно занављање амортизоване рачунарске опреме – копир-апарата, а набављени су и лаптопи за новозапослено особље. Дио планираних набавки није реализован због поремећаја на тржишту насталих као посљедица пандемије ЦОВИД-19. Иако су поступци набавке спровођени и понављани, или није било понуда или је понуђена опрема са дугим роковима испоруке.

Спровођене су и планиране активности на информатизацији процеса подршке. Реализоване су припремне активности на имплементацији софтвера за подршку процесу протокола и архиве, извршена је анализа могућих рјешење, а реализација набавке софтвера, пратеће опреме (сторица и скенера), као и софтвера за израду резервних копија, пренесена је у текућу годину. Реализован је планирани редизајн интернет-странице Уреда којим су, осим модернијег изгледа, осигуране нове функционалности у сврху боље комуникације са окружењем и презентације рада Уреда.

Ради осигурања непрекидности и квалитета кључних ИТ сервиса, Одјељење за ИТ прати ажурирање софтвера оперативних система, сервера и десктопа, поставља централизоване антивирусне заштите, те администрира и пружа стручну подршку запосленима. За одржавање функционалности хардверских и системских компоненти ангажују се вањске информатичке фирме.

Поред ових активности, у Одјељењу за ИТ врши се припрема и објава на интернет-страницу свих ревизорских извјештаја израђених у току године, медијских саопштења и других садржаја.

Редовно се објављују садржаји и информације на интранет, врше се електронске припреме за штампу ревизорских извјештаја, извјештаја о активностима, планова и осталих материјала.

6. САРАДЊА И КОМУНИКАЦИЈЕ

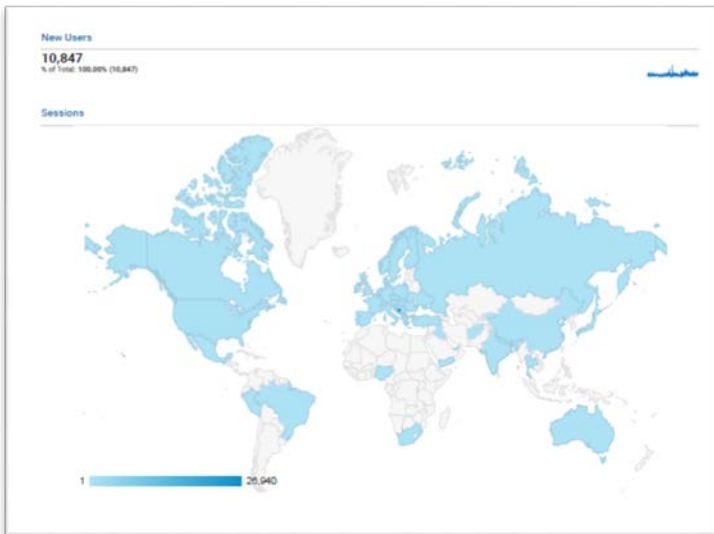
У току 2020. године, због околности наметнутих пандемијом ЦОВИД-19, планиране активности на пољу међународне и локалне сарадње и комуникација извршене су у знатно мањем обиму. Уред је настојао да у ванредним околностима очува транспарентност у свом раду, редовно објављујући саопштења како би се јавност упознала са начином рада Уреда.

Једна од значајних планираних активности Уреда за 2020. годину било је организовање Конгреса Европске организације регионалних ревизорских институција у септембру на тему „Вриједности и користи регионалних ревизорских институција“. Овај конгрес је због епидемиолошке ситуације одгођен за 2021. годину.

Јавност је била правовремено упозната с ревизорским извјештајима, који су били пропраћени бројним саопштењима. Значајнији медијски прилози о обављеним извјештајима постављени су на интернет-страницу у дијелу „Уред у медијима“, а чланци су архивирани на интранету Уреда. Сарадња с медијима одржавала се континуирано током цијеле године. Посебно у периоду објаве ревизорских извјештаја, медији су показали велико интересовање за налазе ревизије.

Тако је и посјећеност интернет-странице Уреда током 2020. године била изузетно добра, са просјечно 905 нових посјетилаца мјесечно и 19.847 укупно у години. Укупан број сесија током године износио је 26.940 широм свијета, што је приказано на мапи.

Извјештај о посјећености за 2020, извор: Google analytics

Сарадња се одвијала с Центром цивилних иницијатива (ЦЦИ), у оквиру пројекта који спроводи уз подршку Амбасаде Шведске на тему ревизије јавног сектора у БиХ. Одржани су заједнички састанци гдје се разговарало о активностима у оквиру пројекта које за циљ имају јачање улоге Уреда за ревизију. Акцент је био на законодавним органима нижих нивоа власти и њиховом разматрању извјештаја, као и на новоименованој Парламентарној комисији ФБиХ. Уред је дао допринос у виду коментара на нацрт *Анализе ревизорских извјештаја јединица локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине* коју је сачинио ЦЦИ, како би била јаснија и квалитетнија.

Јубиларну, 20. годишњицу рада Уреда за ревизију због пандемије није било могуће обиљежити на начин на који су то радиле врховне ревизорске институције широм свијета. Генерални ревизор дао је специјални интервју за портал *Ревизије инфо* у сарадњи са порталом Антикорупција, и припремљена је публикација поводом 20 година рада.

Крајем године успостављена је сарадња с новоизабраном Парламентарном комисијом одговорном за ревизију, што је детаљније појашњено у тачки 1.3.

У току године Уред је учествовао на:

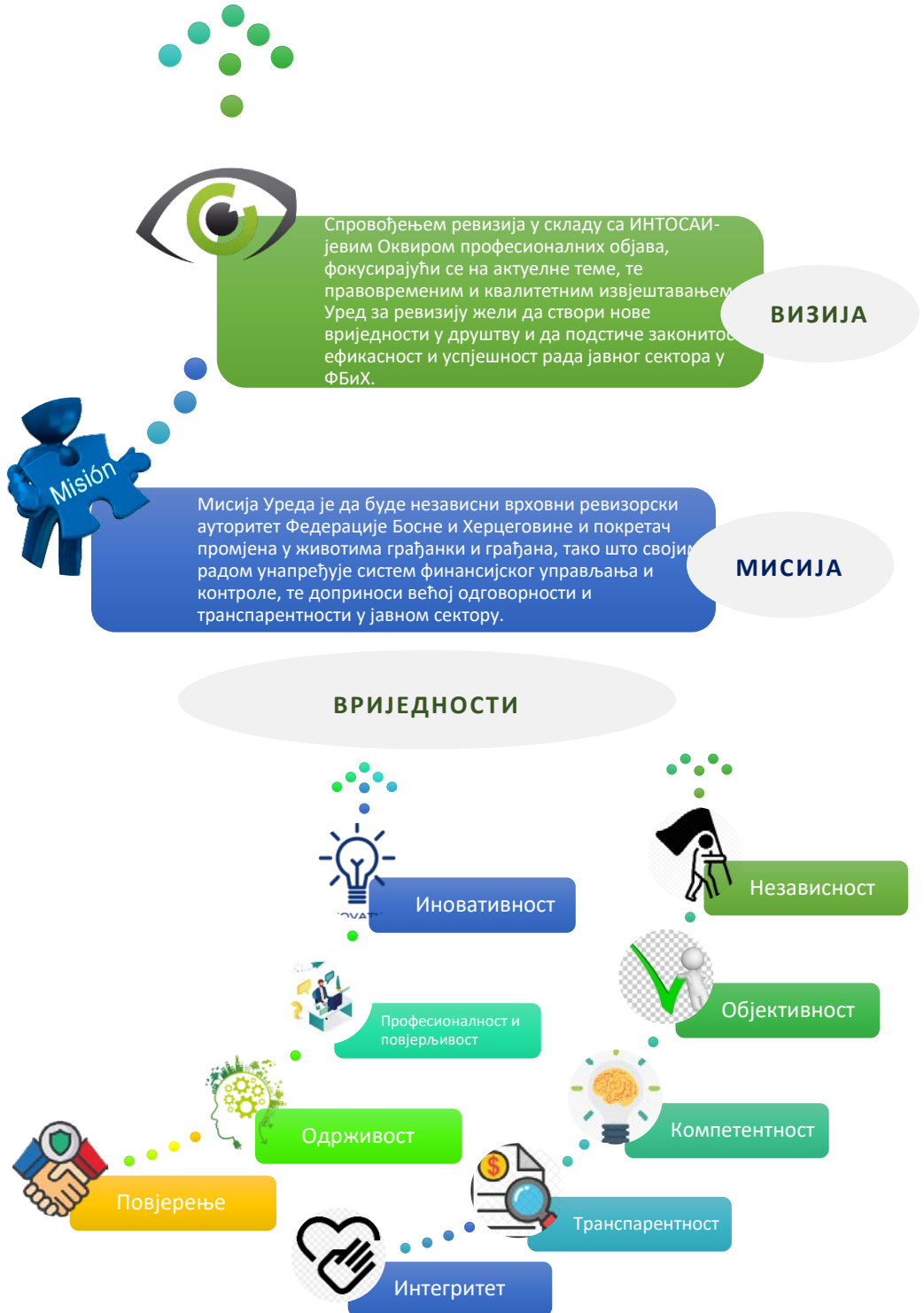
- V. састанку Пододбора за економска питања и статистику између Европске уније и Босне и Херцеговине у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању, који је у онлине формату одржан 20. новембра 2020. године;
- Међународној седмици подизања свијести о преварама, у организацији Делoitтеа БиХ, која је одржана од 16. до 18. новембра 2020. године. Тема панела на којем је генерални ревизор испред Уреда узео учешће носила је назив „Улога јавних ревизора у откривању превара и корупције – да ли смо спремни за изазов 2020/21?“;
- IV. годишњем састанку ЕУРОСАИ ТФМА – ЕУРОСАИ Радне групе за ревизију општина. На виртуелном догађају који је одржан 19. 11. 2020. године учествовало је скоро 70 особа из 26 земаља: чланови радне групе, представници ОЕЦД-а (Организације за економску сарадњу и развој) и представници ЕУРОРАИ-ја;
- Међународном програму обуке за ревизију учинка, која је трајала од 12. до 30. 10. 2020. године, а програм је организовао Шведски државни уред за ревизију у сарадњи са Афричком организацијом врховних ревизорских институција – АФРОСАИ. Циљна група обуке били су ревизори из Замбије и Намибије. Једна од водитељица програма била је руководитељица Сектора за ревизију учинка.

6.1. СТРАТЕШКЕ АКТИВНОСТИ

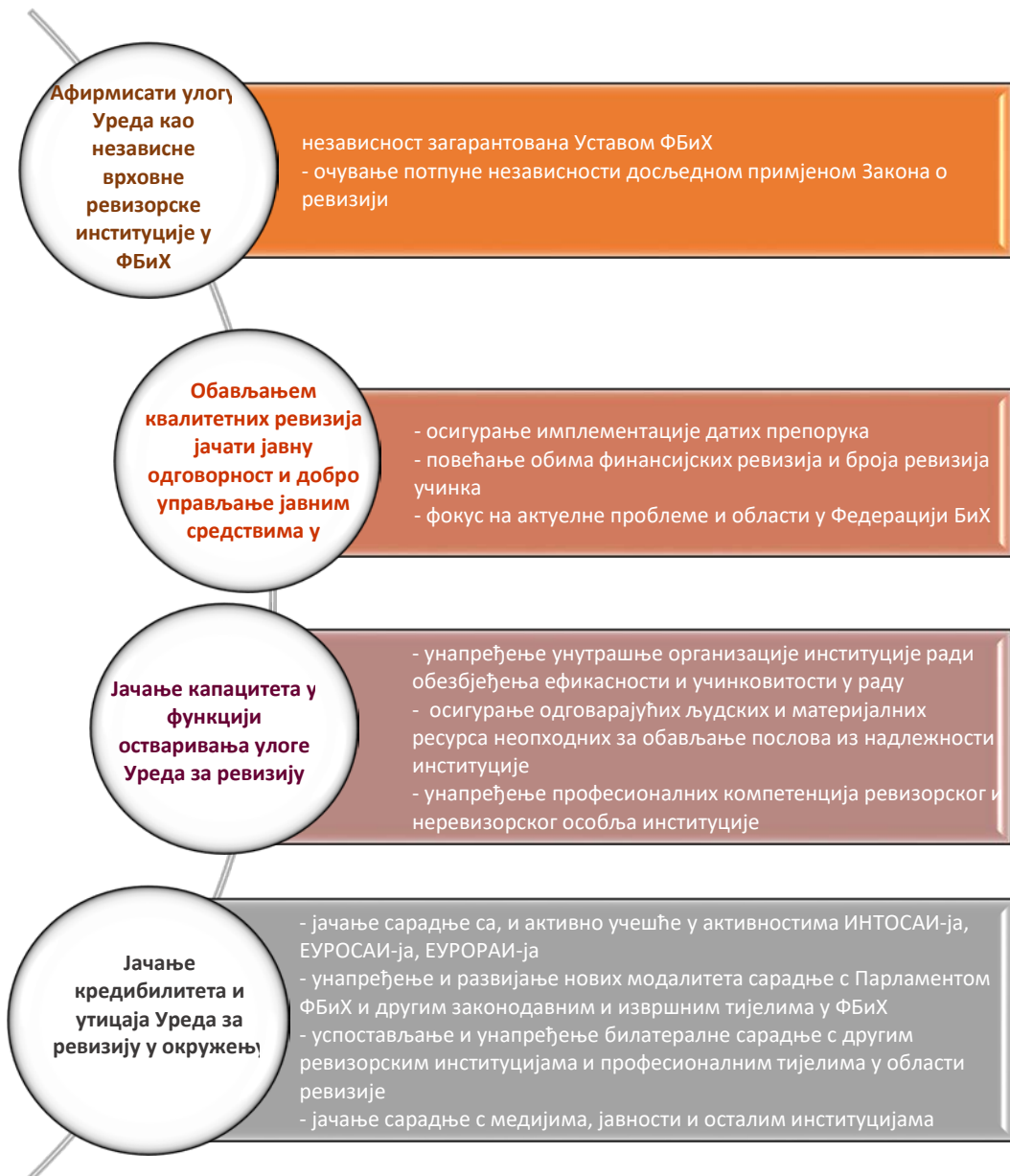
Током године Уред за ревизију, са Федералним министарством финансија, учествовао је у изради **Стратегије реформе управљања јавним финансијама у ФБиХ за период 2021–2025. године**²¹, која обрађује сваки сегмент управљања јавним финансијама, од прикупљања јавних прихода, управљања расходима, јавним дугом, јавним инвестицијама, до унутарње контроле и вањске ревизије. Стратегија је од великог значаја за процес приступања ЕУ, те пружа ослонац за значајне реформе.

Будући да је истекла **Стратегија развоја Уреда за ревизију за период 2017–2020. године**, паралелно се радило и на развоју нове Стратегије развоја за период 2021–2025. године. То је била прилика да Уред хармонизира своје стратешке правце са Стратегијом УЈФ-а због њеног значаја за реформске процесе. Извршена је оцјена имплементације Стратегије за 2017–2020. годину, што је служило као основ за доношење нове. У финалној фази израде извршене су консултације са СИГМА-ом како би Стратегија била што свеобухватнија. Доступна је на интернет-страници Уреда за ревизију. У њој је дефинисана нова визија, мисија и вриједности, са стратешким и посебним циљевима:

²¹ У даљњем тексту: Стратегија УЈФ-а

Стратешки и посебни циљеви

7. КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР ВРХОВНИХ ИНСТИТУЦИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ

Координациони одбор врховних институција за ревизију²², који чине генерални ревизори и замјеници три врховне ревизорске институције у БиХ²³, током 2020. године наставио је с пословима из својих надлежности²⁴. Одржавани су редовни заједнички састанци и сједнице у Мостару, Бањалуци и Сарајеву, и на тај начин координиране су активности ревизорских уреда у Босни и Херцеговини. Сједнице Одбора у 2020. години, због околности наметнутих пандемијом, одржаване су и електронским путем.

Одбор је успоставио пуну сарадњу његових сталних и придружених чланица, те је настављена комуникација између уреда за ревизију, која се односила на: примјену смјерница у раду ревизорских институција; окончање процеса професионалне оцјене рада (Peer Review) у организацији СИГМА-е, те на реализацију пројекта увођења система управљања процесима ревизије (АМС), чије је финансирање предвиђено програмом ИПА II за 2020. годину.

На захтјев Координационог одбора, у 2019. и 2020. години спроведена је и професионална оцјена рада ВРИ у БиХ, коју је у организацији СИГМА-е спровео тим реномираних стручњака – пријашњих и тренутних водећих ревизора европских и свјетских ВРИ. Ово је трећи пут да је извршена професионална оцјена рада ВРИ у Босни и Херцеговини. Области које су обухваћене прегледом су: независност ВРИ и законски оквир, руковођење и управљање, људски ресурси и професионални развој, процес и квалитет ревизија, односи с вањским актерима и постизање резултата. СИГМА је доставила извјештај надлежним парламентарним комисијама у БиХ, а Уред га је објавио на својој интернет-страници крајем 2020. године.

Уред је крајем године формирао своју радну групу са задатком да припреми акциони план имплементације СИГМА-иних препорука које су се односиле на Уред за ревизију.

СИГМА је констатовала да су ВРИ у БиХ наставиле надограђивати дјеловање на исходима претходних прегледа, да су се наставиле развијати и да су, уопште гледано, релативно зреле институције и у добром положају да надограђују своја постигнућа. Напоменуто је да су подuzele бројне активности на развоју своје ревизорске праксе, а из регионалне перспективе водеће су у спровођењу ревизија сходно међународним стандардима.

У извјештају су наведена и подручја која се требају даље развијати. Осим јачања уставне позиције ВРИ, фокус у њиховом континуираном развоју требале би бити шире праксе управљања, попут стратешког и оперативног планирања, управљања људским ресурсима и двосмјерне комуникације и сарадње с релевантним актерима.

²²У даљњем тексту: Координациони одбор

²³ Уред за ревизију институција БиХ, Уред за ревизију институција у ФБИХ и Канцеларија за ревизију јавног сектора Републике Српске. Канцеларија за ревизију Брчко дистрикта БиХ је придружена чланица

²⁴ Надлежности Координационог одбора су:

- а) успостављање конзистентних водича и упутстава темељених на ИНТОСАИ ревизорским стандардима;
- б) размјена професионалних искустава и тежња ка осигурању конзистентне квалитете ревизије;
- ц) организација и координација развојних активности сва три уреда за ревизију;
- д) додјеливање ревизорске одговорности за заједничке активности;
- е) одређивање заступања у међународним тијелима

У овом Извјештају дат је увид у рад Уреда за ревизију институција у Федерацији Босне и Херцеговине током 2020. године. Акцент је био на извршењу плана ревизије у посебним околностима изазваним пандемијом ЦОВИД-19. О раду Уреда јавност је била континуирано и правовремено упозната.

Започета је реализација плана ревизија за 2020/2021. годину, уведени су новитети у раду – све то како би Уред демонстрирао своју релевантност и покренуо промјене у животима грађанки и грађана.

Број: 04-04-1-774/21

Сарајево, 22. 3. 2021. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Џевад Некић